คู่มือบริหารความเสี่ยง

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

ประจำปีบัญชี 2568

คู่มือบริหารความเสี่ยง
สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

ปัจจุบันการดำเนินงานของสหกรณ์จะต้องเผชิญกับสภาวะความไม่แน่นอน ทั้งจากปัจจัยภายในและภายนอกสหกรณ์ ซึ่งก่อให้เกิดเหตุการณ์ทั้งที่เป็นความเสี่ยงและโอกาส (Risk and Opportunities) ต่อสหกรณ์ โดยความเสี่ยงจะส่งผลกระทบในเชิงลบ ในขณะที่โอกาสจะเป็นตัวสร้างมูลค่าต่อสหกรณ์ ดังนั้นการบริหารความเสี่ยงจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะช่วยป้องกันรักษาและส่งเสริมให้สหกรณ์ สามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมาย นอกจากนี้การบริหารความเสี่ยงเป็นองค์ประกอบสำคัญของการกำกับดูแลกิจการที่ดี โดยมุ่งเน้นให้ทุกกระบวนการ ดำเนินงานด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพ ส่งผลดีต่อภาพลักษณ์และการสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้แก่สหกรณ์ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นการบริหารความเสี่ยง จึงเป็นสิ่งที่คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ทุกคนของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด ต้องให้ความสำคัญและถือปฏิบัติตามแนวทางที่กำหนดไว้ในคู่มือการบริหารความเสี่ยง เพื่อทำให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในทุกระดับของสหกรณ์

คู่มือการบริหารความเสี่ยงฉบับนี้ จัดทำขึ้นโดยอ้างอิงระบบการบริหารความเสี่ยงตามแนวปฏิบัติมาตรฐานสากล COSO-ERM (The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission - Enterprise Risk Management) มีเจตนาและวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจในขั้นตอนการบริหารความเสี่ยงระดับสหกรณ์แก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามการดำเนินงานตามมาตรฐานการลดความเสี่ยง เพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ตามแผนบริหารความเสี่ยง คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือนี้จะเป็นส่วนหนึ่งในการสนับสนุนการดำเนินงานบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด ให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ต่อไป

สารบัญ

คำนำ

บทที่ 1 บททั่วไป

1.1.นโยบายการบริหารความเสี่ยง 4

1.2 หลักการและเหตุผล 5

1.3 วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง 6

1.4 เป้าหมาย 6

1.5 ความหมายของความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง 6

1.6 การประเมินความเสี่ยง 7

1.7 ลักษณะองค์กรและข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ 9

บทที่ 2 กระบวนการบริหารความเสี่ยง ด้านต่าง ๆ

2.1 ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ 14

2.2 ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ 17

2.3 ความเสี่ยงด้านการลงทุน 23

2.4 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง 27

2.5 ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ 31

ภาคผนวก

ก.ตารางแสดงการวิเคราะห์ ประเมิน และจัดการความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2568 38

ข.แบบรายงานอุบัติความเสี่ยง/เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ 54

บทที่ 1 บททั่วไป

นโยบายการบริหารความเสี่ยง

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด จดทะเบียนจัดตั้งเมื่อปี 2539 ปัจจุบันมีทุนดำเนินงานมากกว่าพันล้านบาท สหกรณ์มีการเจริญเติบโตก้าวหน้าอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นให้ความสำคัญกับสมาชิกได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการสหกรณ์ จุดเด่นของสหกรณ์นั้นเป็นเรื่องของสวัสดิการที่จัดให้กับสมาชิก ซึ่งการบริหารจัดการสหกรณ์เมื่อทุนดำเนินงานเพิ่มขึ้นจำนวนมาก สิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้และต้องให้ความสำคัญคือการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ โดยให้มีกระบวนการดำเนินงานเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งทุกคนต้องร่วมมือกัน ให้สหกรณ์ลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย ระดับของความเสียหาย และขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต ให้อยู่ในระดับที่สหกรณ์ยอมรับได้ ประเมินได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

ในการนี้ จึงกำหนดนโยบายการบริหารความเสี่ยง ดังต่อไปนี้

1. มุ่งเน้นการบริหารความเสี่ยงที่มีผลกระทบต่อวัตถุประสงค์ นโยบาย ชื่อเสียงและภาพลักษณ์ของสหกรณ์
2. จัดการบริหารความเสี่ยงให้มีประสิทธิผลสูงสุด และอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ โดยครอบคลุมความเสี่ยงอย่างน้อย 5 ด้าน ได้แก่ ด้านกลยุทธ์ ด้านสินเชื่อ ด้านการลงทุน ด้านสภาพคล่อง และ ด้านปฏิบัติการ ตามคู่มือบริหารความเสี่ยง โดยมีการทบทวนนโยบายและกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ
3. กำหนดให้การบริหารความเสี่ยงเป็นหน้าที่ของกรรมการและเจ้าหน้าที่ทุกคน ในการประเมินผลกระทบ และโอกาสที่เกิดความเสี่ยงที่ได้ระบุไว้ และดำเนินงานควบคุมอย่างเพียงพอและเหมาะสม
4. สหกรณ์ฯ มุ่งปลูกฝังจิตสำนึกและส่งเสริมให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมที่นำไปสู่การสร้างสรรค์ และประสิทธิภาพ ให้แก่สหกรณ์
5. ตรวจสอบ ติดตาม รายงานผลการบริหารความเสี่ยงต่อที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินงาน

(อาจารย์ ดร.อัตนันท์ เตโชพิศาลวงศ์)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

หลักการและเหตุผล

การบริหารความเสี่ยงเป็นเครื่องมือทางกลยุทธ์ที่สำคัญตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ที่จะช่วยให้การบริหารงานและการตัดสินใจด้านต่าง ๆ เช่น การวางแผน การกำหนดกลยุทธ์ การติดตาม ควบคุมและวัดผลการปฏิบัติงาน ตลอดจนการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ อย่างเหมาะสม มีประสิทธิภาพมากขึ้น และลดการสูญเสียและโอกาสที่ทำให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ ในการดำเนินงาน อาจมีความไม่แน่นอน ที่อาจจะส่งผลกระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของสหกรณ์ จึงจำเป็นต้องมีการจัดการความเสี่ยงเหล่านั้นอย่างเป็นระบบ โดยการระบุความเสี่ยงว่ามีปัจจัยเสี่ยงใดบ้างที่อาจกระทบต่อการดำเนินงานหรือเป้าหมายของสหกรณ์ วิเคราะห์ความเสี่ยงจากโอกาสและผลกระทบที่จะเกิดขึ้น จัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง กำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยง โดยคำนึงถึงความคุ้มค่าในการจัดการความเสี่ยงอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับแผนดำเนินงานของสหกรณ์ มีการประเมินความเสี่ยงและปรับปรุงระบบการควบคุมภายใน ดังนั้นคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด จึงได้จัดทำแผนบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ **ประจำปีงบประมาณ 2568** ขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรม รวมทั้ง กระบวนการดำเนินการต่าง ๆ เพื่อลดมูลเหตุของแต่ละโอกาสที่จะทำให้เกิดความเสียหาย ให้ระดับของความเสี่ยงและผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ มีการประเมินควบคุมและตรวจสอบได้อย่างมีระบบ

วัตถุประสงค์ของแผนบริหารความเสี่ยง

1. เพื่อให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ เข้าใจหลักการ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์
2. เพื่อให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับทราบขั้นตอน และกระบวนการในการวางแผนบริหารความเสี่ยง
3. เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง
4. เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสารและสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเชื่อมโยงการบริหารความเสี่ยงกับกลยุทธ์ของสหกรณ์
5. เพื่อลดโอกาสและผลกระทบของความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นกับสหกรณ์

เป้าหมาย

1. กรรมการและเจ้าหน้าที่ มีความรู้ความเข้าใจเรื่องการบริหารความเสี่ยง เพื่อนำไปใช้ในการดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์ และแผนปฏิบัติงานประจำปีให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. กรรมการและเจ้าหน้าที่ สามารถระบุความเสี่ยง วิเคราะห์ความเสี่ยง ประเมินความเสี่ยง และจัดการความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้
3. เจ้าหน้าที่สามารถนำแผนบริหารความเสี่ยงที่ถูกกำหนดขึ้นไปใช้ในการบริหารงานที่รับผิดชอบได้อย่างเหมาะสม ทั่วทั้งสหกรณ์
4. เพื่อพัฒนาความสามารถของเจ้าหน้าที่และกระบวนการดำเนินงานภายในสหกรณ์อย่างต่อเนื่อง และปลูกฝังให้เป็นวัฒนธรรมของสหกรณ์

ความหมายของความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยง

ความเสี่ยง หมายถึง โดยทั่วไปความเสี่ยงต่างกับปัญหา โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ใด ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการดำเนินงานโครงการของสหกรณ์ ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดความเสียหายหรือไม่บรรลุเป้าหมายของสหกรณ์ เช่น การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย ภัยธรรมชาติ การทุจริต ความเสียหายของระบบสื่อสาร เป็นต้น

สหกรณ์พึงต้องระบุความเสี่ยง แล้วทำการวิเคราะห์และหาปัจจัยเสี่ยงหรือสาเหตุของความเสี่ยงที่อาจจะทำให้กิจการไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ แล้วประเมินความเสี่ยง เพื่อจัดลำดับความเร่งด่วนในการป้องกันการเกิดซ้ำ จึงต้องกำหนดมาตรการป้องกันหรือลดความเสี่ยง โดยควรมีการติดตามผลของมาตรการเพื่อปรับปรุงให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างสม่ำเสมอ

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification)

การระบุความเสี่ยง เป็นการรวบรวมเหตุการณ์ที่อาจเกิดขึ้นกับ สหกรณ์ ทั้งปัจจัยเสี่ยงที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกสหกรณ์และเมื่อเกิดขึ้นแล้วส่งผลให้สหกรณ์ ไม่บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมาย เช่น นโยบายการบริหารงาน บุคลากร การปฏิบัติงานการเงิน ระบบ สารสนเทศ ระเบียบข้อบังคับ

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

การประเมินความเสี่ยง หมายถึง การวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดลำดับความเสี่ยง โดยการประเมินจากโอกาสที่จะเกิด และผลกระทบ

1. โอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง
2. ผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรงของความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้น หากเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงนั้น ๆ
3. ระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสที่จะเกิดและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแบ่งเป็น 5 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก โดยการประมวลผลค่าระดับของโอกาสและระดับความรุนแรงของผลกระทบตามเกณฑ์การให้คะแนนที่กำหนดไว้ทั้ง 2 ด้าน

ระดับคะแนน	1	2	3	4	5
ผลกระทบของความเสี่ยง (Impact)	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เกิดขึ้น (Likelihood)	ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก

การกำหนดนิยามของแต่ละระดับคะแนน ควรกำหนดให้มีความสอดคล้องกับระดับความเสี่ยงที่สหกรณ์ยอมรับได้ (Risk appetite) ซึ่งจะมีความสอดคล้องกับสถานการณ์ในแต่ละช่วงเวลา สหกรณ์จึงควรมีการทบทวนนิยามดังกล่าวในแต่ละปี

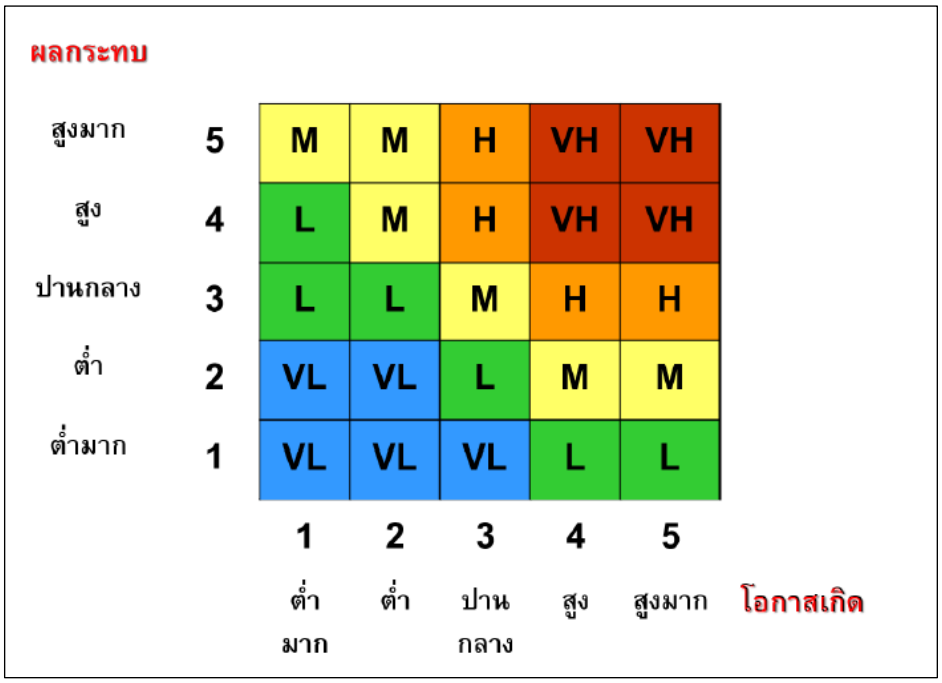

ระดับความเสี่ยงแสดงถึงระดับความสำคัญในการบริหารความเสี่ยง โดยพิจารณาจากผลคูณของระดับโอกาสที่จะเกิดความเสี่ยง (Likelihood) กับระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact) ของความเสี่ยงแต่ละสาเหตุ (โอกาส X ผลกระทบ) ซึ่งระดับความเสี่ยงแบ่งตามความสำคัญเป็น 5 ระดับ ดังนี้

ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	ความหมาย	การจัดการความเสี่ยง
สูงมาก	VH	ความเสี่ยงที่ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดซึ่งจะต้องบริหารความเสี่ยงทันที	terminate/avoid/transfer
สูง	H	ความเสี่ยงที่ต้องกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดซึ่งควรรีบบริหารความเสี่ยง	share/treat
ปานกลาง	M	ความเสี่ยงที่ต้องเฝ้าระวังซึ่งจะต้องบริหารความเสี่ยงโดยให้ความสนใจเฝ้าระวัง	reduce/treat
ต่ำ	L	ความเสี่ยงที่ใช้วิธีควบคุมปกติ ไม่ต้องมีการจัดการเพิ่มเติม	accept/take
ต่ำมาก	VL	ความเสี่ยงที่ปกติ	take

การประเมินความเสี่ยงรอบในการประเมินความเสี่ยงต่อปีบัญชี ในแต่ละรอบการบริหารความเสี่ยงจะมีการประเมิน 2 ครั้ง ต่อปีบัญชี คือ ก่อนจัดทำแผนบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ และหลังจากสิ้นสุดการดำเนินการกิจกรรมตามแผนบริหารความเสี่ยงสหกรณ์ เพื่อให้สามารถทราบถึงผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินการกิจกรรมการจัดการความเสี่ยงต่าง ๆ โดยอาจเพิ่มความถี่ในการประเมินให้มากขึ้นระหว่างรอบได้ ทั้งนี้เพื่อใช้ผลการประเมินเปรียบเทียบและปรับปรุงกลยุทธ์หรือมาตรการให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น

การจัดการความเสี่ยง (Risk Management)

การจัดการความเสี่ยง หมายถึง กระบวนการที่ใช้ในการทำให้โอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้ การจัดการความเสี่ยงแต่ละวิธีขึ้นอยู่กับลักษณะของความเสี่ยง ผลกระทบและเป้าหมายของสหกรณ์ การจัดการความเสี่ยงมีหลายวิธี ได้แก่

1. การยอมรับความเสี่ยง (Accept) สหกรณ์จะยอมรับความเสี่ยงเมื่อเห็นว่าไม่คุ้มค่าที่จะควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยง
2. การลดความเสี่ยงหรือควบคุมความเสี่ยง (Reduce or Control) เป็นการปรับกระบวนการทำงานหรือวางรูปแบบการทำงานใหม่เพื่อลดโอกาสเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง หรือลดผลกระทบของความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่สหกรณ์ยอมรับได้
3. การกระจายความเสี่ยง (Transfer) หรือการโอนความเสี่ยง คือการกระจายหรือถ่ายโอนความเสี่ยงให้ผู้อื่น
4. การหลีกเลี่ยงความเสี่ยง (Avoid) เป็นการจัดการกับความเสี่ยงที่จะส่งผลกระทบสูง โดยยกเลิกโครงการหรือกิจกรรมนั้น หากเกิดขึ้นจะเกิดความเสียหายมาก

ลักษณะองค์กรและข้อมูลพื้นฐานของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด ได้ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2539 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการออมทรัพย์ ส่งเสริมการช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหมู่สมาชิก และส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิก ในขั้นต้นคณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์ ซึ่งมี นายแพทย์บัญชา พงษ์พานิช เป็นหัวหน้าคณะได้จัดทำโครงการจัดตั้งสหกรณ์ออมทรัพย์เสนอต่ออธิการบดี (ศ.ดร.วิจิตร ศรีสอ้าน รักษาการแทนอธิการบดีมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์) เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2538 และต่อมา คณะผู้ริเริ่มจัดตั้งสหกรณ์ฯ ได้ออกหนังสือเชิญชวนพนักงานและลูกจ้างประจำของ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์เข้าเป็นสมาชิกได้ถึง 64 คน สหกรณ์ฯ ได้รับจดทะเบียนเมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2539 ตามเลขทะเบียนสหกรณ์ที่ อ.002739 และเลขทะเบียนข้อบังคับที่ อ. 006439 และทางสหกรณ์ฯ ได้เริ่มประกอบธุรกิจตั้งแต่วันที่ 29 มีนาคม 2539 เป็นต้นมา ซึ่งเป็นวันจัดงานสถาปนามหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ ครบรอบ 4 ปี และได้มีการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรก เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2539

ปัจจุบันสหกรณ์ได้จัดทำข้อบังคับสหกรณ์ฯ พ.ศ. 2565 เลขทะเบียนข้อบังคับที่ 8000001825651 ต่อมาเพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2562

คุณค่าของสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

สหกรณ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรมและความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มทางสหกรณ์

วิสัยทัศน์ Vision

เป็นองค์กรที่บริหารตามหลักธรรมาภิบาล สหกรณ์มั่นคง

ยกระดับพัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิก และรับผิดชอบต่อสังคม

ค่านิยมองค์กร Core Value

- มั่นคง
- โปร่งใส
- ใส่ใจบริการ

พันธกิจ Mission

1. เพื่อเสริมสร้างศักยภาพการบริหารจัดการสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพสูง มีเสถียรภาพและธรรมาภิบาล เพื่อมุ่งสู่การเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูง และยั่งยืน
2. เพื่อยกระดับขีดความสามารถเชิงธุรกิจสหกรณ์ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สามารถบริการสมาชิกได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. พัฒนาคุณภาพชีวิตสมาชิกสหกรณ์ให้มีความมั่นคงและสามารถพึ่งพาตนเองได้ มีการวางแผนทางการเงินในระยะยาว
4. สหกรณ์มีบทบาทในการสร้างคุณประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

เป้าประสงค์หลักของการพัฒนา Main Goals

- เป็นสหกรณ์ชั้นนำ มีความเข้มแข็ง และมั่นคง อย่างยั่งยืน
- สหกรณ์นำเทคโนโลยี นวัตกรรมมาใช้ให้บริการสมาชิก และเป็นองค์กรที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มขึ้น
- สมาชิกมีคุณภาพชีวิตที่ดีทางเศรษฐกิจและสังคม
- สหกรณ์มีเครือข่ายความร่วมมือทางธุรกิจของสหกรณ์ และสร้างคุณประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม

ยุทธศาสตร์การพัฒนา Strategic

ยุทธศาสตร์ที่ 1	ยุทธศาสตร์ที่ 2	ยุทธศาสตร์ที่ 3	ยุทธศาสตร์ที่ 4	ยุทธศาสตร์ที่ 5
การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการให้สหกรณ์มีความมั่นคงและยั่งยืน	เพิ่มศักยภายในการบริหารงานตามหลักธรรมาภิบาลและการบริการของสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพ	การพัฒนาศักยภาพการบริหารจัดการในสหกรณ์สู่การเป็นองค์กรสมรรถนะสูงด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินธุรกิจด้วยเทคโนโลยีและข้อมูลสารสนเทศ	ยกระดับศักยภาพและสมรรถนะการดำเนินชีวิตของสมาชิกตามหลักการสหกรณ์ และการจัดสวัสดิการที่ดีให้แก่สมาชิก	การส่งเสริมบทบาทสหกรณ์ในความรับผิดชอบต่อชุมชนและสังคม

โครงสร้างสหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด ประกอบด้วย

1. คณะกรรมการดำเนินการ จำนวน 15 คน
2. ผู้ตรวจสอบกิจการ จำนวน 2 คน
3. ฝ่ายจัดการ(เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง) จำนวน 7 คน

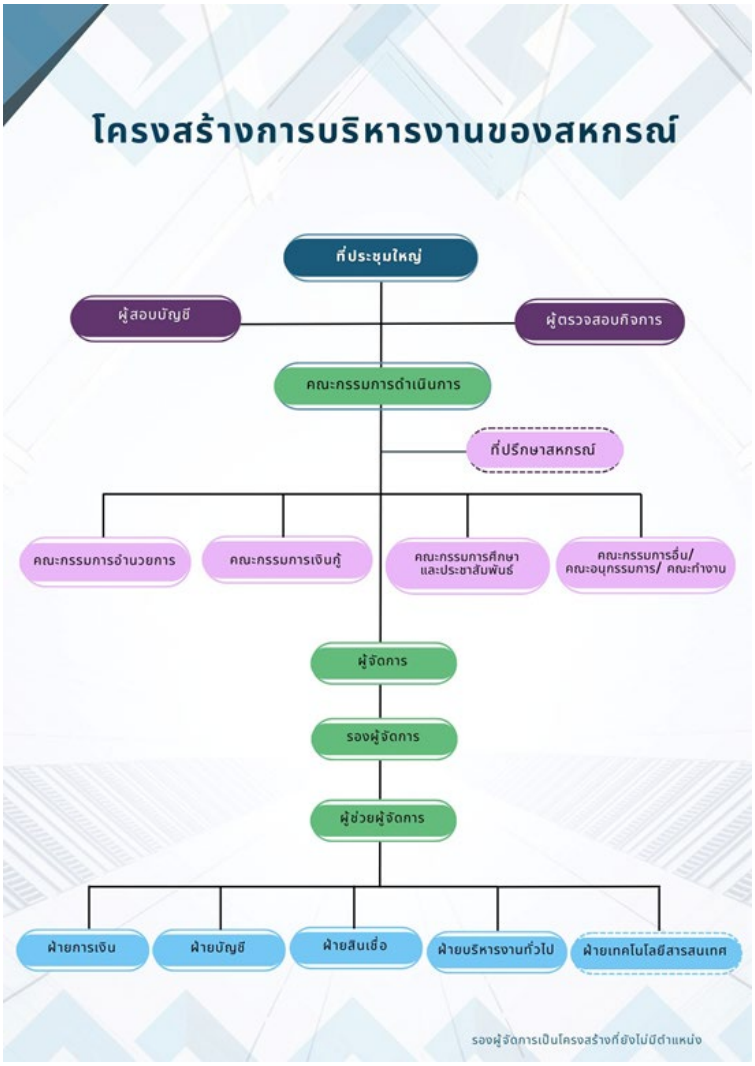

ข้อมูลฐานะของสหกรณ์ ณ วันสิ้นปีทางบัญชี 2567 และ 2568

1. ข้อมูลสมาชิก

รายการ	ปี 2568 (คน)	ปี 2567 (คน)
สมาชิก	1,571	1,509
สมาชิกสมทบ	184	156
รวม	1,755	1,655

2. ข้อมูลการเงิน ประกอบด้วยสินทรัพย์ หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ ดังตารางต่อไปนี้

(1) งบแสดงฐานะการเงิน

รายการ	ณ วันที่ 30/9/2568	ณ วันที่ 30/9/2567	เพิ่มขึ้น(ลดลง)	
	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	%
สินทรัพย์รวม	**1,303,855,807.88**	**1,212,087,644.62**	91,768,163.26	7.57
เงินสดและเงินฝากธนาคาร	12,525,564.39	15,220,997.36	(2,695,432.97)	(17.71)
เงินฝากสหกรณ์อื่น	311,674,072.28	238,681,875.81	72,992,196.47	30.58
เงินลงทุน	119,049,540.00	105,032,890.00	14,016,650.00	13.35
เงินให้กู้	847,778,864.91	840,876,394.94	6,902,469.97	0.82
สินทรัพย์อื่น ๆ	12,827,796.30	12,275,484.93	552,311.37	4.50
หนี้สินรวม	**431,863,689.93**	**392,677,447.06**	39,186,242.87	9.98
เงินรับฝาก	425,713,937.13	385,287,691.07	40,426,246.06	10.49
หนี้สินอื่น ๆ	6,149,752.80	7,389,755.99	(1,240,003.19)	(16.78)
ทุนของสหกรณ์	**871,992,117.95**	**819,410,197.56**	52,581,920.39	6.42
ทุนเรือนหุ้น	689,413,440.00	647,505,570.00	41,907,870.00	6.47
ทุนสำรอง	78,697,507.58	72,388,772.56	6,308,735.02	8.72
ทุนสะสมตามข้อบังคับและทุนอื่น ๆ	53,368,225.50	50,187,610.40	3,180,615.10	6.34
กำไรสุทธิประจำปี	50,512,944.87	49,328,243.02	1,184,701.85	2.40

2. งบกำไร-ขาดทุน

2.1 รายได้

รายการ	ปี 2568	ปี 2567	เพิ่มขึ้น(ลดลง)	
	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	%
ดอกเบี้ยรับเงินให้กู้	50,942,864.03	51,862,778.11	(919,914.08)	(1.77)
ดอกเบี้ยรับเงินฝาก	8,762,959.21	6,943,492.63	1,819,466.58	26.20
ผลตอบแทนจากเงินลงทุน	4,644,999.34	3,604,205.41	1,040,793.93	28.88
รายได้ค่าธรรมเนียมแรกเข้า	10,550.00	9,200.00	1,350.00	14.67
รายได้ค่าธรรมเนียมจากการถอนเงินรับฝาก	613.98	1,085.00	(471.02)	(43.41)
รายได้ค่าธรรมเนียมเงินกู้พิเศษ	10,689.00	11,139.00	(450.00)	(4.04)
รายได้ค่าธรรมเนียมอื่น ๆ	43,417.33	83,572.52	(40,155.19)	(48.05)
รายได้ค่าประสานงานบริษัทประกัน	504,336.83	338,862.99	165,473.84	48.83
รายได้อื่น ๆ	16,048.50	44,442.76	(28,394.26)	(63.89)
รวม	**64,936,478.22**	**62,898,778.42**	**2,037,699.80**	**3.24**

2.2 รายจ่าย

รายการ	ปี 2568	ปี 2567	เพิ่มขึ้น(ลดลง)	
	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	%
หมวดดอกเบี้ยจ่าย	8,685,376.84	8,686,690.25	(1,313.41)	(0.02)
หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับเจ้าหน้าที่	3,063,285.34	2,912,618.47	150,666.87	5.17
หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารและอุปกรณ์	546,715.54	87,950.07	458,765.47	521.62
หมวดค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับสมาชิก	11,910.00	236,016.80	(224,106.80)	(94.95)
หมวดค่าใช้จ่ายดำเนินงานอื่น	1,865,586.95	1479,924.16	385,662.79	26.06
ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	251,003.47	167,335.65	83,667.82	50.00
รวม	**14,423,878.14**	**13,570,535.40**	**853,342.74**	**6.29**

2.3 กำไรสุทธิ

รายการ	ปี 2568	ปี 2567	เพิ่มขึ้น(ลดลง)	
	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนเงิน (บาท)	%
รายได้รวม	64,936,823.01	62,898,778.42	2,038,044.59	3.24
รายจ่ายรวม	14,423,878.14	13,570,535.40	853,342.74	6.29
กำไรสุทธิ	**50,512,944.87**	**49,328,243.02**	**1,184,701.85**	**2.40**

บทที่ 2 กระบวนการบริหารความเสี่ยง ด้านต่าง ๆ

การบริหารความเสี่ยง
ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ (Strategic Risk)

คำนิยาม

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ หมายถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการที่สหกรณ์กำหนดแผนกลยุทธ์ แผนดำเนินงาน และการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอก อันส่งผลกระทบต่อรายได้ ทุนการดำเนินงานหรือการดำรงอยู่ของสหกรณ์ ทั้งนี้สามารถพิจารณาความเสี่ยงได้จากปัจจัยของเหตุการณ์ที่มีโอกาสที่จะเกิดขึ้นร่วมกับผลความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น

การระบุความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ต้องพิจารณาตั้งแต่กระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ การดำเนินการโครงการให้บรรลุวัตถุประสงค์ หรือเป้าหมายตามแผนกลยุทธ์ ตลอดจนการปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป ได้แก่

1. กำหนดกลยุทธ์ผิดพลาดไม่นำไปสู่วิสัยทัศน์และเป้าหมายของสหกรณ์ ไม่ครอบคลุมความต้องการ/ความคาดหวังของสมาชิก
2. แผนกลยุทธ์กำหนดการสร้างรายได้ไม่สอดคล้องกับค่าใช้จ่ายแผนงาน/โครงการในแต่ละปี
3. จัดทำแผนงานและงบประมาณประจำปีไม่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์
4. การดำเนินงานตามวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับแผนงาน/โครงการ หรือไม่สามารถปฏิบัติกิจกรรมตามแผนที่วางไว้
5. การแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติผิดพลาด
6. แผนกลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป หรือขาดการพัฒนาให้ทันต่อสถานการณ์
7. ข้อจำกัดทางกฎหมายทำให้แผนกลยุทธ์เกิดการเปลี่ยนแปลง

ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

1. ปัจจัยภายนอก
   - 1.1 การแข่งขัน สหกรณ์ต้องคาดการณ์และปรับตัวให้สอดคล้องกับภาวะตลาดที่เปลี่ยนแปลงตลอดเวลา รวมทั้งต้องวางแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงานให้เหมาะสมกับการแข่งขันในปัจจุบันและอนาคต
   - 1.2 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของสมาชิก
   - 1.3 การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

1.4 ปัจจัยทางเศรษฐกิจ ภาวะเศรษฐกิจในระดับโลก ระดับประเทศ ระดับภูมิภาคหรือระดับท้องถิ่น

1.5 ข้อกำหนดของ กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ ของทางราชการ หรือหน่วยงานของรัฐ

2. ปัจจัยภายใน

2.1 โครงสร้างสหกรณ์ สหกรณ์ควรมีโครงสร้างสหกรณ์ที่สอดคล้องกับแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงาน และสามารถป้องกันการแสวงหาผลประโยชน์โดยบุคคลภายใน

2.2 กระบวนการและวิธีปฏิบัติงานของกรรมการสหกรณ์ ที่ผู้เขียนแผนและผู้ปฏิบัติเป็นคนละชุดกัน ทำให้นโยบายผู้บริหารอาจมีการเปลี่ยนแปลง ต้องกำหนดแผนให้ชัดเจน ไม่ซ้ำซ้อน

2.3 ความเพียงพอ และศักยภาพของบุคลากร

2.4 ความเพียงพอของข้อมูล

2.5 เทคโนโลยีของสหกรณ์

ความสูญเสีย/ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้านกลยุทธ์

1. ทำให้แผนพัฒนาหรือแผนกลยุทธ์ไม่บรรลุเป้าหมาย วิสัยทัศน์และพันธกิจที่กำหนด
2. ทำให้แผนกลยุทธ์ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายของสหกรณ์
3. ทำให้การจัดทำแผนงาน/โครงการไปสู่การปฏิบัติ ไม่มีประสิทธิภาพ
4. ผลตอบแทนที่เกิดจริงสุทธิต่ำกว่าที่คาดหวัง
5. สมาชิกไม่ได้รับการบริการตามความต้องการและความคาดหวัง
6. สหกรณ์ได้รับความเสียหายในทางใดทางหนึ่งจากการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย

การประเมินความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

การประเมินความเสี่ยงเป็นการวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงและอันตรายทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับแผนกลยุทธ์ แผนปฏิบัติการประจำปี ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อทรัพย์สินหรือสิ่งต่าง ๆ ของสหกรณ์โดยนำความเสี่ยงที่คาดว่าจะเกิดขึ้นมาวัดระดับความเสี่ยงตามเกณฑ์

การจัดการความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

1. การดำเนินการช่วยลดความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

1.1 กำหนดคุณสมบัติของคณะกรรมการ บุคลากร ที่มีความรู้ ประสบการณ์และการฝึกอบรมที่เพียงพอ

1.2 การวางแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงาน ควรชัดเจนและมีประสิทธิภาพ พร้อมที่จะปรับเปลี่ยนแผนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง เพื่อลดผลกระทบให้เหลือน้อยที่สุด

1.3 ต้องมีระบบการบริหารความเสี่ยงที่ครอบคลุมการดำเนินงานของสหกรณ์ ทั้งในแผนกลยุทธ์และแผนดำเนินงาน ต้องคำนึงถึงความเสี่ยงทุกประเภทที่เกี่ยวข้อง รวมถึงวิธีควบคุมและลดความเสี่ยง โดยมีการกำหนดนโยบาย วิธีการปฏิบัติงาน และเพดานความเสี่ยง

1.4 ฐานะสมาชิกที่มั่นคง

1.5 การพัฒนาด้านผลิตภัณฑ์หรือบริการ

1.6 การได้รับข้อมูลด้านต่าง ๆ อย่างเพียงพอ

1.7 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

2. การบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ประกอบด้วย

2.1 การกำหนดบทบาทหน้าที่และการจัดโครงสร้างสหกรณ์ที่มีประสิทธิผล คณะกรรมการดำเนินการต้องเป็นผู้อนุมัตินโยบาย แผนกลยุทธ์และแผนงานการบริหารความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ รวมถึงระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ และสื่อสารนโยบายให้คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยงเข้าใจและควบคุมดูแลให้มีการปฏิบัติตามอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่อง นอกจากนี้ ต้องจัดให้มีการทบทวนนโยบาย แผนงาน และระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง หรือทันทีที่มีการเปลี่ยนแปลงสภาวะแวดล้อมหรือแผนกลยุทธ์

2.2 กระบวนการวางแผนกลยุทธ์ควรประกอบด้วยสมาชิกจากหลายฝ่ายงาน ทั้งจากฝ่ายงานหลักและฝ่ายงานสนับสนุนอื่น ๆ โดยมิให้บุคคลใดหรือฝ่ายงานใดครอบงำการจัดทำแผนกลยุทธ์

2.3 การระบุดัชนีชี้วัดความสำเร็จของแผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ชัดเจน ได้แก่ 1) การบริหารจัดการด้านความมั่นคง 2) การบริหารจัดการด้านสวัสดิการ 3) การบริหารจัดการด้านการออม 4) การบริหารจัดการด้านสินเชื่อ และ 5) การดำเนินการด้านสาธารณประโยชน์ เพื่อสังคมและชุมชน

2.4 กำหนดกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์ประกอบด้วย input, process และ output โดยมีข้อมูลที่เพียงพอ เหมาะสม และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องมือหรือเทคนิคต่าง ๆ เช่น swot analysis,

2.5 จัดอบรมเรื่องการจัดทำแผนกลยุทธ์ ให้กรรมการ เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้อง

2.6 ประเมินแผนงาน/โครงการ ตามแผนกลยุทธ์ของปีที่ผ่านมาและปรับปรุงแผนงาน/โครงการที่ไม่บรรลุเป้าหมายตามดัชนีชี้วัดความสำเร็จของแผนกลยุทธ์

2.7 สำรวจความต้องการของสมาชิกและนำเสนอผลการสำรวจต่อคณะกรรมการเพื่อกำหนดแนวทางดำเนินงานแก้ไขแผนกลยุทธ์

2.8 ต้องกำหนดแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์เชิงกลยุทธ์ และนำเสนอแผนปฏิบัติการประจำปีต่อคณะกรรมการอำนวยการ

2.9 ติดตามข้อมูลการเปลี่ยนแปลง กฎหมาย ระเบียบที่กำกับสหกรณ์และนำเสนอการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ระเบียบต่อคณะกรรมการอำนวยการพิจารณาการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย

ระเบียบว่ามีผลกระทบต่อการดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์และกำหนดแนวทางดำเนินงานแก้ไขแผนกลยุทธ์

การติดตามและการรายงานความเสี่ยงด้านกลยุทธ์

ประเด็นติดตาม	ความถี่ในการติดตามผล				
	หน่วย	รายวัน	รายเดือน	รายไตรมาส	รายปี
ร้อยละความสำเร็จในการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการประจำปี	ร้อยละ			✓	
การอบรมด้านสหกรณ์ ของกรรมการ ผู้ตรวจฯ จนท และสมาชิก	ครั้ง			✓	
การแก้ไขระเบียบ ข้อบังคับ	ครั้ง		✓		

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ (Credit Risk)

คำนิยาม

ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ หมายถึง ความเสี่ยงในปัจจุบันหรือภายหน้าที่มีต่อรายได้และส่วนของทุนของสหกรณ์ อันเกิดจากการที่สมาชิกผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้ตามเงื่อนไข และ/หรือผิดข้อตกลงในสัญญาคืนหนี้แก่สหกรณ์ตามกำหนดเวลาที่ระบุไว้ในสัญญาเงินกู้

การระบุความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

ความเสี่ยงด้านสินเชื่ออาจเกิดจากความเสี่ยงด้านคุณภาพของลูกหนี้ ความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อของสหกรณ์และความเสี่ยงจากหลักประกัน จึงสามารถระบุความเสี่ยงด้านสินเชื่อได้ ดังนี้

1. **ความเสี่ยงจากคุณภาพของลูกหนี้ ได้แก่**

1.1. ไม่มี/ไม่ปฏิบัติตาม กระบวนการในการพิจารณาคุณภาพของลูกหนี้ ทำให้ปล่อยกู้ไม่เหมาะสมกับคุณภาพของลูกหนี้

1.2. มีลูกหนี้ค้างชำระ/ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด

1.3. มีการออกจากงานโดยไม่แจ้งให้สหกรณ์ทราบทำให้ไม่สามารถหักชำระหนี้

1.4. ปัญหาสุขภาพของสมาชิกในกรณีที่บริษัทไม่รับทำประกันชีวิต

1.5. สถานภาพของผู้กู้ พนักงานสัญญาจ้าง พนักงานประจำ (เงินเดือนชนเพดาน) พนักงานที่ผลการประเมินไม่ขึ้นเงินเดือน

1.6 ภาระหนี้และภาระหนี้ค้ำประกันของผู้กู้กับสถาบันการเงินอื่น

2. ความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อของสหกรณ์ ได้แก่

2.1 ความผิดพลาดของเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ในกระบวนการวิเคราะห์สินเชื่อ คำนวณสิทธิการกู้ การค้ำประกัน การอนุมัติการจ่าย / โอนเงินให้แก่ผู้กู้ เช่น การพิมพ์ยอดกู้ลงในระบบผิดพลาด การคำนวณเงินได้รายเดือนคงเหลือของผู้กู้ผิดพลาด

2.2 การไม่ตรวจสอบสถานะสมาชิกที่เป็นบุคคลล้มละลาย

2.3 สมาชิกไม่เปิดเผยข้อมูลที่เป็นจริง

2.4 การขยายวงเงินกู้ และงวดการผ่อนชำระที่มากและนานเกินไป

2.5 การพิจารณาให้เงินกู้แก่ผู้ขอกู้ ซึ่งมีความสัมพันธ์อันดีกับกรรมการหรือเจ้าหน้าที่เกินจากวงเงินกู้ที่ระเบียบกำหนด

2.6 ไม่เก็บข้อมูลการผิดนัดชำระหนี้ของลูกหนี้และแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาทราบ หรือไม่จัดชั้นคุณภาพลูกหนี้และการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

2.7 ไม่มีการติดตามหนี้อย่างสม่ำเสมอ

3. ความเสี่ยงจากหลักประกัน ได้แก่

3.1. มูลค่าของหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันไม่เพียงพอกับวงเงินกู้

3.2. มูลค่าของหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกันด้อยค่าลง

3.3. ความไม่ครบถ้วนของเอกสารประกอบคำขอกู้และหลักประกัน ทั้งผู้ค้ำและหลักทรัพย์ ได้แก่ ลายมือชื่อของผู้กู้และผู้ค้ำประกันสิทธิการค้ำประกัน

3.4. การกู้เงินเพื่อสร้างบ้าน แต่สร้างไม่เป็นไปตามสัญญา

3.5. ผู้ค้ำประกันมีเงินได้คงเหลือน้อย กรณีรับภาระหนี้ภาระค้ำประกันไม่สามารถหักชำระหนี้ได้

ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

1. ปัจจัยภายนอก

1.1 การแข่งขัน โดยเฉพาะการตลาดของธนาคารพาณิชย์ ในรูปของอัตราดอกเบี้ย

1.2 การใช้จ่ายเงินของสมาชิกสหกรณ์ ทำให้สมาชิกขาดความสามารถในการชำระหนี้

1.3 การออกจากงานของสมาชิก ของผู้กู้และ/หรือผู้ค้ำประกัน

1.4 การเปลี่ยนแปลงนโยบายบริหารงานบุคคลของมหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ที่เป็นหน่วยงานต้นสังกัด

1.5 การเปลี่ยนแปลงด้านกฎหมาย พ.ร.บ.สหกรณ์ ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ เช่น พ.ร.บ.สหกรณ์ พ.ศ. 2542/1 ในเรื่องให้หน่วยงานต้นสังกัดหักเงินให้สหกรณ์เป็นอันดับแรก ซึ่งหากมีการเปลี่ยนแปลง จะกระทบต่อการหักเงินได้รายเดือนของสมาชิก

1.6 การประเมินมูลค่าหลักประกัน ไม่เป็นไปตามความเป็นจริง

1.7 การทุจริตของเจ้าหน้าที่ผู้หักส่งเงินให้แก่สหกรณ์

1.8 การเปลี่ยนแปลงระดับและจำนวนของคุณภาพลูกหนี้ การไม่รับรู้เปลี่ยนแปลงระดับและจำนวนของคุณภาพ

1.9 การลดความน่าเชื่อถือของขบวนการสหกรณ์ ซึ่งอาจส่งผลให้สถาบันการเงินที่ปล่อยสินเชื่อกับสหกรณ์ปรับเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืม หรือเรียกเงินกู้คืนก่อนกำหนด

2. ปัจจัยภายใน

2.1 ด้านการปฏิบัติงาน การให้เงินกู้แก่สมาชิกที่ไม่เป็นไปตามข้อบังคับและระเบียบ เช่น ให้วงเงินกู้ยืมเกินจากที่ระเบียบ

2.2 หลักประกันเพียงพอต่อเงินให้กู้แก่สมาชิก

2.3 ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ที่ไม่สอดคล้องกับสภาวะเศรษฐกิจ เช่น การกำหนดเงินได้รายเดือนคงเหลือที่ต่ำเกินไป ทำให้สมาชิกไม่มีเงินเพียงพอที่จะใช้จ่ายประจำวัน หรือกำหนดเงินได้รายเดือนคงเหลือที่สูงเกินไป ทำให้สมาชิกกู้ไม่ได้

2.4 การขยายเพดานวงเงินกู้และงวดชำระหนี้ ซึ่งหากขยายวงเงินกู้ หรือการชำระหนี้เงินกู้ที่สูงเกินไป ก็จะทำให้สมาชิกไม่มีความสามารถในการชำระหนี้กับสหกรณ์ได้

2.5 ระบบสารสนเทศไม่มีประสิทธิภาพ

2.6 กระบวนการติดตามหนี้ ไม่มีประสิทธิภาพ

2.7 ข้อบังคับ ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้ ไม่มีความรัดกุมที่จะบังคับใช้ทางกฎหมาย หากมีความจำเป็นต้องดำเนินคดีกับสมาชิกผู้ผิดนัดชำระหนี้

2.8 มีผู้ตรวจสอบผลการสอบทานต่อคณะกรรมการ เพื่อให้สามารถบริหารจัดการความเสี่ยงพร้อมทั้งติดตามและแก้ไขสินเชื่อ สหกรณ์ไม่มีกลไกตรวจสอบสินเชื่อที่เป็นอิสระ

ความสูญเสีย/ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้านสินเชื่อ

1. ภาระหนี้สินสมาชิกเพิ่มขึ้น มีสมาชิกค้างชำระ
2. อาจต้องตั้งสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเพิ่มขึ้น
3. ผลตอบแทนจากการปล่อยกู้ลดลง
4. สหกรณ์ไม่สามารถจ่ายเงินกู้แก่สมาชิกได้ในเวลาที่กำหนด
5. สหกรณ์เสื่อมเสียชื่อเสียง สมาชิกขาดความเชื่อมั่น/ไม่พึงพอใจ
6. สมาชิกผู้ค้ำประกันเงินกู้เดือดร้อน
7. มูลค่าของหลักประกันอสังหาริมทรัพย์ไม่เพียงพอกับหนี้

การประเมินความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

การประเมินความเสี่ยง สหกรณ์ควรมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมิน เพื่อจะให้คณะกรรมการทราบถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละช่วงเวลาว่าอยู่ในระดับใด จะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีกระบวนการหรือเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงด้านสินเชื่อ เช่น

- ความเสี่ยงจากคุณภาพลูกหนี้ วัดจากจำนวนรายของการค้างนัดชำระหนี้ จำนวนรายที่ผู้กู้หรือผู้ค้ำประกันลาออกหรือถูกไล่ออกจากงาน

- ความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อของสหกรณ์ วัดโดย จำนวนรายที่ให้สินเชื่อเกินจากวงเงินกู้ที่ระเบียบกำหนดต่อปี จำนวนราย/ครั้งที่เจ้าหน้าที่ผิดพลาดต่อเดือน จำนวนรายที่เพิ่มขึ้นของการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

- ความเสี่ยงจากหลักประกัน วัดโดย จำนวนรายที่เอกสารไม่ถูกต้อง/ไม่ครบถ้วนต่อเดือน การลดลงของมูลค่าหลักประกัน เป็นต้น

การจัดการความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

1. การดำเนินการช่วยลดความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

1.1 มีการประเมินคุณภาพของสินเชื่อ เช่น การจัดชั้นลูกหนี้

1.2 คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สินเชื่อ ต้องเข้าใจระเบียบ ข้อบังคับของสหกรณ์ ตลอดจนเข้าใจถึงที่มาของระเบียบนั้นๆ ว่า มีหลักเกณฑ์ในการกำหนดอย่างไร

1.3 มีการพัฒนาระบบสารสนเทศที่ใช้ในการวิเคราะห์สินเชื่อ ให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้องและรวดเร็ว สามารถพิมพ์รายงานข้อมูลที่ต้องเสนอคณะกรรมการได้ครบถ้วนและรวดเร็ว

1.4 ต้องมีการพัฒนา จัดทำแผนกลยุทธ์ในด้านสินเชื่อ เทคนิคการประเมินความเสี่ยง และการวัดผลการดำเนินงานและแนวทางปฏิบัติในการจัดการความเสี่ยง

1.5 บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสินเชื่อ ต้องได้รับทราบระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องที่กระทบต่อสินเชื่ออย่างทั่วถึงและรวดเร็ว

1.6 มีผู้ตรวจสอบกิจการที่เป็นอิสระเพื่อตรวจสอบทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้องด้านสินเชื่อ

2. การบริหารความเสี่ยงด้านสินเชื่อ ด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ความเสี่ยงจากคุณภาพของลูกหนี้

1.1 ต้องมีกระบวนการในการพิจารณาคุณภาพของลูกหนี้อย่างรัดกุม เช่น อายุการทำงาน อายุการเป็นสมาชิก อัตราเงินเดือน ตำแหน่งหน้าที่ จำนวนเงินเดือนคงเหลือ ความถี่ในการกู้เงิน สิทธิในการกู้เงิน แนวโน้มในการลาออก/ถูกไล่ออกจากงานของผู้กู้ ปัญหาสุขภาพของสมาชิก การถูกสอบวินัย เป็นต้น

1.2 มีกระบวนการติดตามหนี้สม่ำเสมอ มีระบบรายงานสถานะลูกหนี้ค้างชำระ และการติดตามหนี้ ทุกเดือน

1.3 รายงานจัดชั้นคุณภาพลูกหนี้ และการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

1.4 อบรมให้ความรู้แก่สมาชิกด้านการวางแผนทางการเงิน

2. ความเสี่ยงจากกระบวนการให้สินเชื่อของสหกรณ์

2.1 ไม่ควรขยายวงเงินกู้ และงวดการผ่อนชำระที่มากและนานเกินไป (ปัจจุบันผ่อนไม่เกิน 180 งวด)

2.2 ขั้นตอนการพิจารณาให้สินเชื่อ การจ่ายเงินกู้ ต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัด

2.3 เจ้าหน้าที่ต้องตรวจสอบความสมบูรณ์ถูกต้อง ของคำขอกู้ เอกสารประกอบการกู้ สัญญากู้เงิน และหนังสือสัญญาค้ำประกัน สัญญาจำนอง

2.4 ประชาสัมพันธ์เงื่อนไขสิทธิการค้ำประกันให้สมาชิกทราบและเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งสิทธิการค้ำประกันและจำนวนสัญญาที่ค้ำประกันได้ทุกครั้ง

2.5 ตรวจสอบความถูกต้องของเอกสาร ก่อนบันทึกรายการทุกครั้ง และควรมีการทำทะเบียนรายการตรวจสอบในคำขอกู้ของสมาชิกทุกราย

2.6 การกำหนดอัตราดอกเบี้ยที่เหมาะสมกับต้นทุนของสหกรณ์ และสภาวะเศรษฐกิจในขณะนั้น

3. ความเสี่ยงจากหลักประกัน

3.1 การพิจารณาเอกสารประกอบคำขอกู้ และหนังสือค้ำประกัน ลายมือชื่อของผู้กู้และผู้ค้ำประกัน สิทธิการค้ำประกัน มีความถูกต้องครบถ้วน

3.2 การพิจารณามูลค่าของหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกัน ต้องครอบคลุมวงเงินกู้

3.3 มีกระบวนการตรวจสอบหลักทรัพย์ที่รอบคอบรัดกุม กรณีกู้เพื่อสร้างบ้าน และรับเงินเป็นงวด

3.4 มีการใช้บริษัทที่ได้รับการขึ้นทะเบียน และกรรมการมีกระบวนการตรวจสอบความน่าเชื่อถือ

3.5 ประเมินมูลค่าของหลักทรัพย์ค้ำประกัน และเปรียบเทียบกับมูลค่าหนี้เงินกู้คงเหลือที่มีอยู่กับสหกรณ์

การติดตามและการรายงานความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

ประเด็นติดตาม	ความถี่ในการติดตามผล				
	หน่วย	รายวัน	รายเดือน	รายไตรมาส	รายปี
การรายงานจัดชั้นลูกหนี้ การผิดนัดชำระหนี้ (จำนวนสมาชิก และจำนวนเงิน) รายงานการติดตามหนี้ การออกจากการเป็นสมาชิกจากการผิดนัดชำระหนี้	ครั้ง		✓		
จำนวนสมาชิกผู้กู้ที่ โอนย้าย/ลาออก/ให้ออก/ไล่ออก โดยไม่แจ้งสหกรณ์	ราย		✓		
จำนวนการปฏิบัติงานที่ผิดพลาด จนเกิดความเสียหาย เช่น เอกสารการกู้/การค้ำ/จำนอง/หลักประกัน ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์	ครั้ง		✓		
จำนวนการอนุมัติสินเชื่อแต่ละประเภท และจำนวนการอนุมัติเงินกู้โดยใช้ดุลยพินิจ	ราย		✓		
จำนวนสมาชิกที่กู้วนซ้ำ	ราย				✓
การให้ข้อมูลของสมาชิกไม่ถูกต้อง (ปกปิดข้อมูลบางส่วน)	ราย		✓		
จำนวนหลักประกัน ที่มีมูลค่าลดลง	ราย		✓		
จำนวนสมาชิกที่ถูกยึดหรืออายัดจากกรมบังคับคดี	ราย		✓		
รายงานการติดตามการประกันภัยทุกประเภท	ราย			✓	

ความเสี่ยงด้านการลงทุน (Investment Risk)

คำนิยาม

ความเสี่ยงด้านการลงทุน หมายถึง ความเสี่ยงในปัจจุบันหรือภายหน้า ที่มีต่อรายได้และทุนของสหกรณ์จากการนำเงินไปลงทุนโดยการฝากสหกรณ์อื่น หรือให้สหกรณ์อื่นกู้ หรือในตราสารหนี้ ตราสารทุน อาจเกิดจากการไม่ปฏิบัติตามสัญญาของผู้ออกผลิตภัณฑ์การลงทุน อันเนื่องจากการด้อยความสามารถในการชำระหนี้ของผู้ออกผู้ค้ำประกันของผลิตภัณฑ์ที่สหกรณ์ถืออยู่ รวมถึงความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในปัจจัยตลาดได้แก่ ราคาหรืออัตราดอกเบี้ย ราคาตราสารในตลาดเงินตลาดทุน ที่มีผลกระทบทางลบต่อรายได้และผลิตภัณฑ์การลงทุน ทำให้เกิดการด้อยค่าของสินทรัพย์การลงทุนนั้นๆ รวมถึงความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่เกิดจากความผิดพลาดที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนด้วย

การระบุความเสี่ยงด้านลงทุน

1. ความเสี่ยงจากแหล่งหรือผลิตภัณฑ์ที่ลงทุน ได้แก่

1.1 กรณีไปฝากสหกรณ์อื่นหรือให้สหกรณ์อื่นกู้ ไม่ดูผลประกอบการย้อนหลัง 2 ปี ให้ครบถ้วนและขาดการติดตามผลการดำเนินงาน

1.2 กรณีลงทุนในตราสารหนี้ ที่มีระดับความน่าเชื่อถือ (Credit rating) น้อยกว่า A- ที่จัดอันดับจากบริษัทที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) หรือเลือกระยะเวลาลงทุนนานเกินไป ทั้งนี้ต้องทำนายแนวโน้มด้านตลาดประกอบให้ได้ทันและรวดเร็ว

1.3 กรณีลงทุนในตราสารทุน เกินกว่าที่กฎหมายกำหนด(ปัจจุบันสหกรณ์ยังไม่มีตราสารทุน)

2. ราคาตลาดของหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ที่ลงทุน อาจตกต่ำลง หรือด้อยค่าลงจากเดิม เนื่องจากเหตุต่าง ๆ ทำให้ผลตอบแทนต่ำกว่าต้นทุนทางการเงินของสหกรณ์
3. ผู้ออกตราสารหรือผู้รับฝากไม่สามารถชำระหนี้หรือจ่ายคืนเงินรับฝากได้ครบถ้วน ตามกำหนด หรือเมื่อต้องการ
4. สินทรัพย์ที่ลงทุนเกิดการสูญหาย ถูกโจรกรรม หรือเสียหายจากภัยธรรมชาติ เช่น อุทกภัย อัคคีภัย เป็นต้น
5. สินทรัพย์ที่ลงทุนทำให้ขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถขายได้ในราคาที่ต้องการในระยะเวลาที่ต้องการ หากต้องการขายเร่งด่วนจะได้ในราคาที่ต่ำกว่าปกติหรือต่ำกว่าที่คาดหวัง

ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของความเสี่ยงด้านลงทุน

1. ภาวะตลาด การเมือง คู่แข่งขัน ภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ ความผันผวนทางเศรษฐกิจหรือมีการทุจริต ทำให้ราคาตลาดของหลักทรัพย์หรือสินทรัพย์ที่ลงทุนตกต่ำลง หรือด้อยค่าลงจากเดิม (Credit Rating ลดลง) หรือเกิดการขาดทุนของหุ้นกู้
2. การตัดสินใจนำเงินไปฝากหรือลงทุนโดยให้ความสำคัญเรื่องผลการตอบแทนมากกว่าการพิจารณาอย่างละเอียด รอบคอบถึงความสามารถในการส่งคืนตามกำหนด
3. ขาดข้อมูลที่มีประสิทธิภาพครบถ้วน ทันเวลา และนำมาใช้ในการบริหารเงินลงทุน
4. ขาดการวางแผนในการลงทุนทั้งด้านประเภทของแหล่งทุนและระยะเวลาครบกำหนด ทำให้มีการกระจุกการลงทุนไปธุรกิจกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเกินไป หรือเงินครบกำหนดพร้อมกันจนเกิดภาวะสภาพคล่องเกิน
5. ขาดการติดตามข้อมูลผลิตภัณฑ์ที่ถืออยู่อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

ความสูญเสีย/ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้านลงทุน

1. สูญเสียเงินต้นหรือผลประโยชน์ที่พึงได้รับ หรือได้รับน้อยกว่าเป้าหมาย
2. มูลค่ายุติธรรมลดลง ไม่สามารถนำไปใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ได้เท่าที่ควร
3. อาจเสื่อมเสียชื่อเสียงเนื่องจากไปลงทุนในตราสารหนี้ที่เกิดภาวะขาดทุนขึ้น

การประเมินความเสี่ยงด้านลงทุน

ธุรกรรมการลงทุนเป็นกิจกรรมหลักที่สำคัญของสหกรณ์ที่มีเงินเหลือ เนื่องจากมีการประกอบธุรกรรมการระดมเงินทุน เงินกู้และเงินฝากประเภทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง สหกรณ์จึงมีหน้าที่นำเงินนี้ไปทำให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อนำผลประโยชน์ที่ได้ไปกระจายแก่สมาชิกและสนับสนุนสมาชิก ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ จึงต้องมีการควบคุมทุกขั้นตอนของกระบวนการลงทุนตั้งแต่ต้นจนจบ (End-to-End Process) จะทำให้การลงทุนเกิดประสิทธิภาพ และได้ผลตอบแทนอย่างสมเหตุสมผลและเป็นไปตามเป้าหมาย ดังนั้นการประเมินความเสี่ยงสหกรณ์ควรมีเครื่องมือที่เหมาะสมในการประเมิน เพื่อจะให้คณะกรรมการทราบถึงระดับความเสี่ยงในแต่ละช่วงเวลาว่าอยู่ในระดับใด จะได้นำมาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นหรือความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น จึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีกระบวนการหรือเครื่องมือในการประเมินความเสี่ยงด้านการลงทุน เช่น

- ความเสี่ยงจากผลิตภัณฑ์ที่ลงทุน วัดจาก รายงานต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน การชำระดอกเบี้ย การจ่ายคืนหุ้นกู้ตามกำหนด

- ความเสี่ยงจากราคาตลาด วัดจากราคาหรืออัตราดอกเบี้ย ราคาตราสารในตลาดเงินตลาดทุน

- ความเสี่ยงจากกระบวนการลงทุน วัดจากการจัดสหกรณ์และจัดบุคลากรดูแลด้านการลงทุน มีนโยบายการลงทุน อย่างเป็นรูปธรรม มีการกำหนดระเบียบ ขั้นตอนในการอนุมัติการฝาก หรือการลงทุนที่ชัดเจน ไม่ขัดต่อกฎหมาย การกำหนดเป้าหมายเงินปันผลในระดับที่สอดคล้องกับตลาดการเงิน เป็นต้น

การจัดการความเสี่ยงด้านลงทุน

1. การดำเนินการช่วยลดความเสี่ยงด้านลงทุนโดยทั่วไป มีหลักการ 3 ข้อ ในการจัดการความเสี่ยงด้านลงทุน ได้แก่

1.1 จัดสหกรณ์และจัดบุคลากรดูแลด้านการลงทุน ให้มีบุคลากร 3 ส่วน ได้แก่

<u>ส่วนหน้า</u> (Front office) คณะอนุกรรมการบริหารเงินและการลงทุน เป็นการแต่งตั้งบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในผลิตภัณฑ์การลงทุนที่สหกรณ์ทำได้ ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย มีหน้าที่ศึกษา คัดกรอง วิเคราะห์ นำเสนอผลิตภัณฑ์แก่คณะกรรมการบริหารการลงทุนเพื่อพิจารณาตัดสิน รวมถึงหน้าที่การติดตามการเติบโตของผลิตภัณฑ์การลงทุนที่ถืออยู่อย่างสม่ำเสมอ คณะกรรมการบริหารการลงทุน ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องผลิตภัณฑ์และตลาดการลงทุน เพื่อกลั่นกรองและวางแผนการลงทุน

<u>ส่วนกลาง</u> (Middle office) เป็นผู้ทำหน้าที่ควบคุมและสอบทานความเสี่ยง ได้แก่ คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินการ คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง และคณะอนุกรรมการควบคุมภายใน

<u>ส่วนหลัง</u> (Back office) เป็นงานปฏิบัติการชำระเงินส่งมอบและลงบัญชี ได้แก่ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่การเงิน(ดูแลเรื่องการลงทุน) เจ้าหน้าที่บัญชี

1.2 <u>มีนโยบายการลงทุน อย่างเป็นรูปธรรม</u> ที่มีวัตถุประสงค์ ขอบเขต ทางเลือกที่เหมาะสม ผลตอบแทนที่ต้องการ ให้สอดคล้องกับแผนการระดมเงินและแผนสินเชื่อ เพื่อส่งเสริมการออมของสมาชิก และ ส่งเสริมการสร้างฐานะหรือความมั่นคงทางการเงินของสมาชิก พร้อมดัชนีวัดผลตอบแทนและระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ มีการกระจายการลงทุน การติดตามดูแลผลตอบแทนและการเติบโตของผลิตภัณฑ์การลงทุนอย่างสม่ำเสมอ ฉะนั้นการลงทุนที่สหกรณ์จะนำเงินไปลงทุนต้องได้ผลตอบแทนดีและเป็นไปตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

1.3 มีคู่มือบริหารความเสี่ยงด้านการลงทุน และแนวทางปฏิบัติแบบครบวงจร

2. การบริหารความเสี่ยงด้านการลงทุน

2.1. มีการกำหนดนโยบาย ด้านสัดส่วนการกระจายการลงทุนในสินทรัพย์หลายประเภทเพื่อกระจายความเสี่ยง โดยไม่ควรลงทุนในสินทรัพย์ใดสินทรัพย์หนึ่งมากเกินไป

2.2 มีการกำหนดวงเงินต่อรายการลงทุน ตามเกณฑ์ของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

2.3. มีการกำหนดนโยบายหรือแผนการลงทุนโดยพิจารณาอันดับความน่าเชื่อถือ อัตราผลตอบแทนและอายุตราสารของหลักทรัพย์ต่าง ๆ มีการศึกษาข้อมูลบริษัทก่อนการลงทุน โดยควรมี

ผลการดำเนินงานดีอย่างสม่ำเสมอ และมีฐานะการเงินมั่นคง หรือมีปัจจัยพื้นฐานดี ทั้งนี้ สหกรณ์สามารถลงทุนได้ตาม พรบ.มาตรา 62 ในตลาดเงิน (ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน เครดิตฟองซิเอร์ และสหกรณ์ออมทรัพย์) และตลาดทุน (พันธบัตรรัฐบาล/รัฐวิสาหกิจ/ธนาคารแห่งประเทศไทย หุ้นกู้ของเอกชนตั้งแต่ระดับ A- ขึ้นไป ที่มีอายุเกินกว่า 1 ปี) โดยคำนึงถึงอัตราดอกเบี้ย งวดการจ่ายดอกเบี้ย และวันที่คืนเงินต้น

2.4 มีการรายงานผลวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการลงทุนอย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง

2.5 มีการจัดทำระบบเก็บฐานข้อมูลด้านต่าง ๆ ของผู้ออกตราสาร ธนาคาร ผู้รับฝากหลักทรัพย์เป็นรายแห่ง ติดตามข้อมูลการเติบโตของบริษัทผู้ออกตราสารที่ไปลงทุนอย่างสม่ำเสมอและทันการณ์ เพื่อใช้ในการตัดสินใจจะลงทุนครั้งต่อไป

2.6 ติดตามข้อมูลข่าวสาร ทั้งด้านตลาดเงินและตลาดทุนอย่างใกล้ชิด เพื่อพิจารณาปรับการลงทุนให้เหมาะสมได้อย่างทันเวลา

การติดตามและการรายงานความเสี่ยงด้านการลงทุน

ประเด็นติดตาม	หน่วยนับ	ความถี่ในการติดตามผล		
		รายเดือน	รายไตรมาส	รายปี
การกำหนดระเบียบ ขั้นตอนในการอนุมัติการฝาก หรือการลงทุนที่ชัดเจนไม่ขัดต่อกฎหมาย	ครั้ง			✓
การกำหนดเป้าหมาย ผลตอบแทนในระดับที่สอดคล้องกับตลาดการเงิน	ครั้ง	✓		
รายงานต้นทุนและผลตอบแทนทางการเงิน	ครั้ง	✓		
ติดตามการชำระดอกเบี้ย การจ่ายคืนหุ้นกู้ตามกำหนด	ครั้ง	✓		
การรายงานผลวิเคราะห์และปรับปรุงแผนการลงทุน (เช่น ด้านการกระจายการลงทุนตามกลุ่มธุรกิจ ระยะเวลาครบกำหนด กำหนดสัดส่วนการลงทุน อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และธนาคารพานิชย์	ครั้ง		✓	

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk)

คำนิยาม

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงในปัจจุบันหรืออนาคตที่สหกรณ์อาจไม่สามารถจัดหาเงินสด หรือไม่สามารถเปลี่ยนแปลงสินทรัพย์เป็นเงินสด หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ หรือจัดหาเงินทุนได้แต่มีต้นทุนสูง เพื่อชำระภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของสมาชิกจนสมาชิกผู้ฝากเงิน มาถอนเงินเป็นจำนวนมาก หรือสถาบันการเงินอาจเรียกหนี้สินที่เกิดจากการกู้ยืมคืนก่อนกำหนด ซึ่งจะทำให้เกิดการขาดสภาพคล่องมากขึ้น รวมถึงการถือเงินไว้ในสหกรณ์มากเกินไปโดยไม่สามารถสร้างรายได้จากเงินดังกล่าว จัดเป็นสภาพคล่องเกินไป ก่อให้เกิดภาระต้นทุนแก่สหกรณ์ ซึ่งทำให้ผลประกอบการต่ำกว่าที่พึงได้

การระบุความเสี่ยง (Risk Identification) ด้านสภาพคล่อง

ในการบริหารสภาพคล่องของสหกรณ์ ควรคำนึงถึงความเสี่ยงจากแหล่งที่มาของเงินทุน ทั้งด้านสินทรัพย์ ด้านหนี้สิน และด้านทุนของสหกรณ์ ดังนี้

1. **ความเสี่ยงด้านสินทรัพย์ ได้แก่**
   - 1.1. เงินสดไม่เพียงพอต่อการให้บริการสมาชิกที่มาใช้บริการการถอนเงินสดผ่านเคาน์เตอร์
   - 1.2. เงินฝากธนาคารดำรงไว้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องในบัญชีเงินฝากมากหรือน้อยเกินไป
   - 1.3. เงินลงทุนที่มีระยะเวลายาวเกินไป อาจมีผลกระทบต่อสภาพคล่องของเงินลงทุนนั้น
   - 1.4. ไม่สามารถจัดหาเงินเพื่อลงทุนได้ตามความต้องการในเวลาที่เหมาะสมด้วยต้นทุนที่ยอมรับ
   - 1.5. ลูกหนี้เงินให้กู้ ไม่ชำระหนี้เงินกู้ตามกำหนด โดยเฉพาะจากลูกหนี้รายใหญ่
   - 1.6. สินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน มีการลงทุนที่สูงเกินไป ซึ่งจะมีการตัดจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นรายปี ได้แก่ ค่าเสื่อมราคา

2. **ความเสี่ยงด้านหนี้สินได้แก่**
   - 2.1. เงินกู้ยืม แหล่งเงินกู้ยืมที่ไม่มั่นคง และให้อัตราดอกเบี้ยสูง
   - 2.2. เงินรับฝาก สมาชิกถอนเงินครั้งละจำนวนมาก สมาชิกรับเงินกู้จำนวนมาก /สหกรณ์ที่ฝากเงิน ขอถอนเงินก่อนกำหนด

3. **ความเสี่ยงด้านทุนได้แก่**
   - 3.1. ทุนเรือนหุ้น มีจำนวนทุนเรือนหุ้นเพิ่มขึ้นมากเกินไป
   - 3.2. ทุนสำรอง มีทุนสำรองมากหรือน้อยเกินไป
   - 3.3. นำเงินไปลงทุนจำนวนมากจนขาดสภาพคล่อง

ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

1. ปัจจัยภายนอก

1.1. การแข่งขันจากสถาบันการเงินอื่นๆ ทำให้สมาชิกถอนเงินรับฝากเพื่อนำไปลงทุน หรือรับดอกเบี้ยที่สูงกว่า หรือ โปรโมชั่นที่น่าสนใจของธนาคาร

1.2 สถานการณ์ภายในประเทศ เช่น สถานการณ์ความวุ่นวายด้านการเมือง สมาชิกอาจต้องการเก็บเงินไว้กับตัวเอง ทำให้มีการถอนเงินเป็นจำนวนมาก

1.3 ความผันผวนของตลาดและทิศทางดอกเบี้ย เช่น การปรับเพิ่มขึ้นของดอกเบี้ยนโยบายจะส่งผลต่อเงินกู้ยืมที่สหกรณ์กู้ยืมไว้ ซึ่งทำให้ต้นทุนของสหกรณ์สูงขึ้น

1.4 เหตุการณ์วิกฤตที่เกิดจากสหกรณ์ ทำให้ความน่าเชื่อถือของขบวนการสหกรณ์ลดลง

1.5 การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของรัฐบาล

2. ปัจจัยภายใน

2.1 แผนกลยุทธ์และนโยบายสหกรณ์ที่ทำให้ต้นทุนการเงินสูง เช่น การระดมเงินฝาก หรือทุนเรือนหุ้นที่มีต้นทุนการเงินสูง

2.2 ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ และหลักเกณฑ์ ต้องมีความยืดหยุ่นได้ในสถานการณ์ต่าง ๆ และสามารถปรับแก้ไขได้ทันต่อเหตุการณ์ เช่น การเก็บรักษาเงินไว้ที่สำนักงานสหกรณ์

2.3 สมาชิกไม่ทราบข้อมูลและนโยบายทางการเงินของสหกรณ์ทำให้สมาชิกเกิดการตื่นกลัว และเกิดการถอนเงินฝาก

2.4 แหล่งที่มา และแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนไม่สอดคล้องกัน

2.5 คุณภาพของลูกหนี้ลดลง ทำให้ไม่สามารถรับชำระหนี้ได้ตามที่กำหนด

2.6 บุคลากรขาดความรู้ ความสามารถในการบริหารการเงิน

ความสูญเสีย/ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้านสภาพคล่อง

1. สมาชิกได้รับเงินล่าช้า
2. ความเชื่อมั่นของสมาชิกที่ต่อสหกรณ์ลดลงและเสื่อมเสียชื่อเสียง
3. เงินเหลือน้อยอาจทำให้เสียสภาพคล่อง จึงต้องจัดหาเงินทุนที่มีดอกเบี้ยสูงมาช่วยแก้ปัญหาระยะสั้น

การประเมินความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

สหกรณ์ควรมีเครื่องมือที่ใช้วัดความเสี่ยงที่เหมาะสมกับสหกรณ์ เพื่อให้ทราบระดับความเสี่ยงในแต่ละช่วงเวลาว่า ขณะนั้น ระดับของความเสี่ยงอยู่ในระดับใด เพื่อจะได้หาแนวทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เครื่องมือที่ใช้วัดความเสี่ยงของสหกรณ์ ได้แก่

1. ประมาณการกระแสเงินสดรับ กระแสเงินสดจ่าย และสภาพคล่องสหกรณ์
2. อัตราส่วนทางการเงิน

3. รายงานการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่นายทะเบียนกำหนดหรือไม่ (ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 แต่ไม่เกินร้อยละ 20 ของยอดรวมเงินรับฝาก) แผนงานร้อยละ 3%

4. แผนในการจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือวิกฤต เช่น จัดทำรายการและจัดลำดับหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนเป็นเงินสดโดยเรียงตามความคล่องตัว โดยสหกรณ์ได้รับผลประโยชน์สูงสุด มีแหล่งเงินที่สหกรณ์สามารถกู้ยืมได้อย่างเร่งด่วน มีกลยุทธ์ในการชะลอการถอนเงินฝาก

การจัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

1. การดำเนินการช่วยลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

1.1 การวางแผนด้านสภาพคล่องให้เพียงพอ กำหนดกรอบของแหล่งที่ได้มาและแหล่งที่ใช้ไปของเงินทุนให้เหมาะสม เช่น การจัดหาแหล่งเงินกู้ยืม และการทำวงเงินกู้เบิกเกินบัญชี (OD) การออกตั๋วสัญญาใช้เงิน(PN) ทำสัญญาเงินกู้เครดิตเงินสด เพื่อรองรับปัญหาสภาพคล่อง พร้อมทั้งขอกำหนดวงเงินกู้ยืมจากที่ประชุมใหญ่

1.2 บริหารสหกรณ์ให้มีความมั่นคงทางการเงิน ให้สมาชิกสหกรณ์มั่นใจว่า การใช้บริการของสหกรณ์มีความปลอดภัยสูง

1.3 การจัดหาและระดมเงินเพิ่มจากสมาชิก หรือสถาบันภายนอก แหล่งเงินทุน และการกระจายความเสี่ยงของแหล่งเงินทุน

1.4 การจัดโครงสร้างการครบกำหนดของหนี้สิน และสินทรัพย์ ในงบดุลให้มีความสอดคล้องกัน

1.5 การประชาสัมพันธ์ข่าวสารของสหกรณ์ ให้สมาชิกรับรู้ข่าวสารและสถานการณ์ของสหกรณ์ได้อย่างรวดเร็ว

1.6 การจัดทำแผนฉุกเฉิน เพื่อรองรับเหตุการณ์ที่ไม่อาจคาดการณ์ได้

1.7 กำหนดชุดข้อมูลทางการเงินที่สามารถสื่อสารให้สมาชิกทราบทุกช่องทาง

2. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ควรคำนึงถึงแหล่งที่มาของเงินทุน ดังนี้

2.1 ด้านสินทรัพย์ สินทรัพย์ของสหกรณ์อาจเป็นได้ทั้งแหล่งที่ได้มา และแหล่งที่ใช้ไปของสหกรณ์ ดังนี้

2.1.1 เงินสดและเงินฝากธนาคาร ควรกำหนดจำนวนเงินหรืออัตราส่วนที่จะใช้เป็นสินทรัพย์สภาพคล่องที่เหมาะสมกับสหกรณ์และสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อให้เพียงพอต่อความต้องการ ทั้งเงินสดและเงินฝากธนาคาร โดยอาจมีแผนการจัดการสภาพคล่องกรณีเงินสดและเงินฝากธนาคารไม่เพียงพอ เช่น

- เบิกถอนเงินจากธนาคาร / กู้ยืมเงินจากสถาบันการเงินที่สหกรณ์เปิดวงเงินกู้ยืมไว้
- ถอนเงินฝากจากสหกรณ์อื่น
- ติดต่อขอกู้เงินจากสหกรณ์อื่น
- ถอนเงินลงทุนบางส่วน
- ระดมเงินฝากจากสมาชิก

2.1.2 เงินลงทุน ต้องจัดหาเงินลงทุนที่ไม่ขัดต่อ พ.ร.บ.สหกรณ์ และภายใต้ประกาศคณะกรรมการ-พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ และจะต้องคำนึงถึง อัตราผลตอบแทน - ความมั่นคงของสหกรณ์หรือสถาบัน ที่สหกรณ์จะนำเงินไปลงทุนเพื่อให้เกิดสภาพคล่องของเงินลงทุน ระยะเวลาของเงินลงทุน

2.1.3 ลูกหนี้เงินให้กู้ ต้องพิจารณาหลักเกณฑ์และปัจจัยต่าง ๆ ในการให้เงินกู้แก่ผู้กู้ ได้แก่ 1) การปฏิบัติตามข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ ตลอดจนหลักเกณฑ์ต่าง ๆ, 2) คุณภาพของลูกหนี้, 3) ระยะเวลาการผ่อนชำระ และ 4) สัดส่วนการให้เงินกู้ หรือวงเงินกู้ในส่วนของสมาชิก

2.1.4 สินทรัพย์ถาวร และสินทรัพย์ไม่มีตัวตน เป็นกลุ่มของสินทรัพย์ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้แต่จะสร้างความมั่นคงให้แก่สหกรณ์ เช่น ที่ดิน อาคาร เครื่องใช้สำนักงาน ซึ่งหากสหกรณ์จะลงทุนในกลุ่มนี้ ควรคำนึงถึงความจำเป็นในการใช้ประโยชน์ เนื่องจากจะมีการตัดจ่ายค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นเป็นรายปี ได้แก่ ค่าเสื่อมราคานั่นเอง

2.2 ด้านหนี้สิน ประกอบด้วย

2.2.1 เงินกู้ยืม วงเงินกู้ยืมของสหกรณ์ จะต้องไม่เกินวงเงินกู้ยืมจากที่ประชุมใหญ่อนุมัติ และได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ และปฏิบัติตามระเบียบ คือ ไม่เกิน 1.5 เท่า ของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์ และสหกรณ์ควรกำหนด สัดส่วนการใช้วงเงินกู้ยืมให้เหมาะสม ตามเกณฑ์การกำกับดูแลสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์จะต้องจัดหาแหล่งเงินกู้ยืมที่มีความมั่นคง และให้อัตราดอกเบี้ยต่ำ

2.2.2 เงินรับฝาก เป็นแหล่งเงินทุนที่มีต้นทุนต่ำ จึงควรติดตามสถานการณ์ของเงินรับฝากอย่างใกล้ชิด เพื่อลดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่อาจจะเกิดขึ้น ทั้งด้าน อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากและปริมาณเงินรับฝาก

2.3 ด้านทุนของสหกรณ์ ทุนของสหกรณ์ ประกอบด้วย ทุนที่มีต้นทุน และทุนที่ไม่มีต้นทุน ได้แก่ ทุนเรือนหุ้น ทุนสำรอง และทุนสะสมตามข้อบังคับ ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อต้นทุนเงินของสหกรณ์

การติดตามผลและการรายงานผลด้านสภาพคล่อง

การเฝ้าระวัง ติดตามสถานการณ์ต่าง ๆ รวมถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อสภาพคล่องของสหกรณ์ ซึ่งปัจจัยที่จะทำให้การติดตามผลความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความถี่ในการติดตามผล มีดังนี้

ประเด็นติดตาม	หน่วย	ความถี่ในการติดตามผล		
		รายวัน	รายเดือน	รายสัปดาห์
ปริมาณเงินสดและ เงินฝากธนาคารคงเหลือประจำวัน/ประจำสัปดาห์	บาท	✓		✓
จำนวนครั้งการใช้วงเงินกู้ยืม /ใช้วงเงินเกินบัญชี (OD) แต่ละเดือน	ครั้ง		✓	
รายงานการถอนเงินรับฝากของสมาชิก (โดยเฉพาะ > 2 ลบ.)	ครั้ง		✓	
รายงานการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (<1% ของเงินรับฝาก)	ครั้ง		✓	
รายงานการผิดนัดชำระหนี้รายใหญ่ (30 รายแรก)	ครั้ง		✓	
รายงานการฝากเงินของสมาชิก (โดยเฉพาะ > 3 ลบ.)	ครั้ง	✓		
รายงานอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในตลาดและสหกรณ์อื่น	ครั้ง		✓	
รายงานโครงสร้างของเงินทุน (ระยะเวลาครบกำหนดของเงินลงทุน)	ครั้ง		✓	

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ (Operational Risk)

คำนิยาม

ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงของการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดี หรือขาดธรรมาภิบาลในสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานภายใน บุคลากร ระบบงาน หรือเหตุการณ์ภายนอก ส่งผลกระทบต่อรายได้จากการดำเนินงาน รวมถึงความเสี่ยงด้านกฎหมาย เช่น ความเสี่ยงต่อการถูกฟ้องร้อง หรือดำเนินคดีตามกฎหมาย ซึ่งความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ จะมีผลกระทบต่อความเสี่ยงด้านอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านกลยุทธ์และด้านชื่อเสียง

นอกจากนี้ ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ อาจเป็นสาเหตุของความเสี่ยงด้านกลยุทธ์ ด้านเครดิต ด้านตลาด และความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เช่น การทุจริต ความไม่เพียงพอหรือความไม่ถูกต้องของข้อมูลในการตัดสินใจ การหยุดชะงักหรือการขัดข้องของระบบคอมพิวเตอร์ การก่อวินาศภัย หรือภัยธรรมชาติซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ได้

การระบุความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1. ความเสี่ยงด้านการเงินและการบัญชี
    - รับเงินแล้ว ไม่บันทึกบัญชี หรือ บันทึกไม่ตรงกับหลักฐาน
    - รับฝากเงิน – จ่ายเงิน และจัดทำบัญชีย่อย โดยลำพัง
    - เก็บรักษาเงิน ไม่ปลอดภัย
    - คำนวณดอกเบี้ยเงินรับฝากผิดพลาด
    - จ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย จ่ายเงินซ้ำ หรือจ่ายเงินเกิน
    - การถอนเงินฝากโดยทุจริต
    - การจัดทำบัญชี ไม่ถูกต้อง
    - การใช้โปรแกรมระบบบัญชีไม่ถูกต้อง
    - จ่ายเงินกู้ โดยไม่ได้รับอนุมัติ
    - จ่ายเงินกู้ เกินกว่าวงเงินที่ได้รับอนุมัติ
2. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ
    - เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ทำหน้าที่รับชำระหนี้ – จ่ายเงิน และจัดทำบัญชีย่อย โดยบุคคลเดียวกัน
    - การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการรับชำระหนี้ไม่ถูกต้อง
    - ประมวลยอดเงินกู้โดยหลักประกันไม่เพียงพอและไม่เป็นไปตามระเบียบ
    - ปลอมลายมือชื่อผู้กู้และผู้ค้ำประกัน กรณีสินเชื่อที่ใช้บุคคลค้ำประกัน
    - คำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้ ผิดพลาด
    - ประเมินราคาหลักประกันไม่เป็นไปตามมาตรฐาน
    - ไม่ได้รับชำระหนี้กรณีผู้กู้พ้นจากสมาชิกภาพ
    - ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่เพียงพอ

- การเปลี่ยนแปลงกฎหมายการค้ำประกัน

3. ความเสี่ยงด้านสำนักงาน
   - การจัดซื้อหรือก่อสร้าง ไม่เป็นไปตามระเบียบหรือมติที่ประชุมใหญ่หรือมติที่ประชุมคณะกรรมการ
   - ซื้อทรัพย์สินในราคาสูงกว่าที่ควร
   - บันทึกมูลค่าทรัพย์สินในบัญชี ไม่ถูกต้อง
   - การดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ไม่เหมาะสม
   - ทรัพย์สินของสหกรณ์เสื่อม ชำรุด เสียหาย ก่อนเวลาอันควร หรือสูญหาย
   - โอนทรัพย์สินออกจากทะเบียนคุม โดยไม่มีเหตุผล
   - บุคคลภายนอก สามารถเข้าถึงพื้นที่การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและการเก็บเอกสารสำคัญ
   - เกิดการโจรกรรม ทำให้ทรัพย์สินสูญหาย
   - ไม่สามารถปฏิบัติงาน หรือให้บริการสมาชิกได้กรณีไฟฟ้าดับ
   - สหกรณ์ไม่สามารถบริการสมาชิกทันเวลา จากสาเหตุต่าง ๆ เช่น เกิดโรคระบาด อุบัติเหตุต่าง ๆ เกิดอัคคีภัยหรือภัยพิบัติอื่น
4. ความเสี่ยงด้านเจ้าหนี้เงินกู้
   - กู้เงินโดยไม่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการหรือที่ประชุมใหญ่
   - นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์
5. ความเสี่ยงด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น
   - การรับสมัครสมาชิก ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับ
   - ข้อมูลสมาชิก ไม่ถูกต้อง
   - สมาชิกลาออก โดยยังมีภาระผูกพันกับสหกรณ์
   - บันทึกทุนเรือนหุ้น ไม่ครบถ้วน
   - จ่ายเงินปันผล ไม่ถูกต้อง
6. ความเสี่ยงด้านการจัดเก็บเอกสารและระบบข้อมูล
   - การจัดเก็บเอกสารสหกรณ์ ไม่เหมาะสม
   - ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ถูกต้อง
   - ข้อมูลทางการเงินสูญหาย รั่วไหล มีการทุจริตหรือโจรกรรมข้อมูล ทั้งภายในและภายนอก
7. ความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
   - ระบบสารสนเทศไม่รวดเร็ว ไม่ครอบคลุม
   - ระบบแม่ข่าย/เครือข่ายในการปฏิบัติการทางการเงิน ไม่สามารถปฏิบัติการได้

ปัจจัยเสี่ยง/สาเหตุของความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1. ปัจจัยภายนอก

ปัจจัยภายนอกที่สหกรณ์ควบคุมได้ยาก หรือไม่สามารถควบคุมได้ อันส่งผลกระทบหรือเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน เช่น ด้านการเมือง ด้านภัยธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงหลักเกณฑ์ของกฎหมาย หรือกฎเกณฑ์ข้อบังคับของทางราชการ

2 .ปัจจัยภายใน

2.1 ปัจจัยด้านบุคลากร เป็นปัจจัยที่เกิดจากกระบวนการทำงานผิดพลาด หรือการควบคุมภายในไม่เพียงพอซึ่งอาจนำไปสู่การทุจริตทั้งภายในและภายนอก

2.2 ปัจจัยด้านระบบงาน ระบบข้อมูล และระบบการสื่อสารภายในสหกรณ์ ตลอดจนความสามารถในการนำระบบให้กลับมาทำงานได้ตามปกติหลังจากที่เกิดเหตุการณ์ฉุกเฉิน

2.3 ปัจจัยด้านกระบวนการทำงาน หากสหกรณ์ไม่มีกระบวนการ / ขั้นตอนการทำงานหรือการควบคุมธุรกรรม อาจก่อให้เกิดความเสียหาย

ความสูญเสีย/ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นด้านปฏิบัติการ

1. สมาชิกไม่พึงพอใจ อาจขาดความเชื่อมั่น
2. สหกรณ์เสียชื่อเสียง

การประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

สหกรณ์ควรกำหนดหรือทบทวนแนวทางและวิธีการในการวัดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ให้มีความเหมาะสมกับการดำเนินงานอยู่เสมอ เพื่อให้แต่ละหน่วยงานสามารถประเมินความเสี่ยงด้านปฏิบัติการที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินงานได้อย่างเหมาะสม ซึ่งการวัดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการของสหกรณ์ อาจใช้เกณฑ์การวัดจาก โอกาสในการเกิดเหตุการณ์ต่าง ๆ และระดับความรุนแรงของผลกระทบของความเสี่ยง (Impact) ที่สามารถวัดเป็นตัวเงินได้

การจัดการความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1. การดำเนินการช่วยลดความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1.1 การสนับสนุนจากคณะกรรมการดำเนินการ ตระหนักให้ความสำคัญ และสนับสนุนให้ทุกคนในสหกรณ์เข้าใจถึงความสำคัญในคุณค่าของการบริหารความเสี่ยง

1.2 การสื่อสารให้เกิดความเข้าใจในแนวเดียวกันว่า สหกรณ์จะต้องมีการจัดทำกรอบบริหารความเสี่ยง และนโยบายการบริหารความเสี่ยงของสหกรณ์ มีคู่มือหรือคำอธิบายองค์ประกอบอย่างชัดเจน ทำให้คณะกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ทุกคน เข้าใจความเสี่ยงในแนวทางเดียวกัน มีจุดหมายร่วมกันในการบริหารความเสี่ยง

1.3 การปฏิบัติตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงอย่างต่อเนื่อง

1.4 กระบวนการในการบริหารการเปลี่ยนแปลงต้องมีการชี้แจงให้คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ทุกคน ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของผลที่สหกรณ์ และแต่ละบุคคลจะได้รับจากการเปลี่ยนแปลงนั้น

1.5 การฝึกอบรมและการบริหารด้านทรัพยากรบุคคล

1.6 ระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

1.7 มีการจัดทำแนวปฏิบัติงานที่สำคัญ และมีการทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

1.8 มีระบบรายงานอุบัติการณ์ที่มีประสิทธิภาพและครอบคลุม

2. การบริหารความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ ควรมีกิจกรรมควบคุมความเสี่ยงด้านต่าง ๆ ประกอบด้วย

2.1 การควบคุมความเสี่ยงด้านปฏิบัติการการเงินและการบัญชี

2.1.1 การรับฝาก/ถอนเงิน หรือจ่ายเงินแล้ว ไม่บันทึกบัญชี หรือบันทึกไม่ตรงกับหลักฐาน

(1) สมาชิกผู้ฝากเป็นผู้จัดทำใบนำฝาก/ใบถอนเงิน เว้นแต่สมาชิกรายใดเขียนไม่ได้ อาจให้เจ้าหน้าที่เป็นผู้เขียนแทน แต่สมาชิกต้องลงลายมือชื่อหรือลายนิ้วมือของสมาชิกตามตัวอย่างที่ให้ไว้

(2) มีการตรวจสอบลายมือชื่อผู้ถอนเงินในใบถอนเงิน เปรียบเทียบกับตัวอย่างลายมือชื่อของผู้ฝากเงินทุกครั้งที่มีการถอนเงิน

(3) มีการตรวจสอบใบนำฝาก/ใบถอนเงิน เทียบกับบันทึกในสมุดคู่ฝาก

(4) มีการออกใบเสร็จรับเงินทุกครั้งที่มีการรับเงิน

(5) มีระบบเก็บรักษาใบเสร็จรับเงินที่เหมาะสมตามสภาพ

(6) ใช้ใบเสร็จรับเงิน เรียงตามลำดับเลขที่และลงลายมือชื่อผู้รับเงิน

(7) ใบเสร็จรับเงินที่ถูกยกเลิก ได้นำมาแนบติดไว้กับสำเนา

(8) การรับเงินด้วยเช็ค มีการจัดทำทะเบียนคุมเช็ค

2.1.2 เก็บรักษาเงิน ไม่ปลอดภัย

(1) มีการกำหนดผู้รับผิดชอบในการเก็บรักษาเงินสด

(2) มีการเก็บรักษาเงินสด ตามวงเงินที่กำหนด

(3) การเก็บรักษาเงินและเช็คของสหกรณ์ อยู่ในตู้นิรภัยหรือในที่ที่ปลอดภัย

(4) มีการตรวจนับเงินสดในมือ เทียบกับบัญชีทุกวัน ว่าถูกต้อง ตรงกัน

2.1.3 คำนวณดอกเบี้ยเงินรับฝากผิดพลาด

(1) มีการประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินฝากในที่เปิดเผย

(2) มีการทดสอบการคำนวณดอกเบี้ยเงินรับฝาก/ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณดอกเบี้ย

2.1.4 จ่ายเงินโดยไม่มีหลักฐานการจ่าย /หลักฐานไม่ถูกต้อง ครบถ้วน /จ่ายเงินซ้ำ /จ่ายเงินเกิน

(1) มีการตรวจสอบความครบถ้วน ถูกต้องของเอกสารหลักฐานก่อนจ่ายเงินและประทับตรา “จ่ายเงินแล้ว” ภายหลังการจ่ายเงิน

(2) มีการอนุมัติการจ่ายเงินโดยผู้มีอำนาจอนุมัติ

(3) การจ่ายเงินด้วยเช็ค มีการระบุชื่อผู้มีสิทธิรับเงิน และมีการขีดคำว่า “ผู้ถือ” ออก

(4) เช็คที่ยกเลิกการจ่าย ได้มีการประทับตรา“ยกเลิก” และนำมาติดกับต้นขั้ว

(5) มีการจัดทำทะเบียนคุมเช็คจ่าย

(6) ไม่มีการลงลายมือชื่อล่วงหน้าในการสั่งจ่ายเช็ค

2.1.5 การถอนเงินฝากโดยทุจริต

(1) ห้ามเจ้าหน้าที่เก็บรักษาสมุดฝากสมาชิกไว้

(2) ทำสมุดคู่ฝากใหม่กรณีชำรุดหรือสูญหาย ต้องยื่นคำขอพร้อมสำเนาบัตรฯ

(3) การทำรายการถอน ต้องใช้สมุดคู่ฝากเท่านั้น

(4) มีการจัดทำทะเบียน เลขที่สมุดคู่ฝากและบันทึกไว้ในระบบ

2.1.6 การจัดทำบัญชี ไม่ถูกต้อง

(1) มีการสอบทานความถูกต้องในการบันทึกบัญชี

(2) มีการจัดทำบัญชีเรียบร้อย เป็นปัจจุบัน ตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(3) มีการเปรียบเทียบยอดรวมของบัญชีย่อย กับบัญชีคุม ทุกวัน

(4) มีการเปรียบเทียบยอดคงเหลือตามหลักฐานของธนาคารกับบัญชีเงินฝากธนาคารทุกวัน

(5) มีการจัดทำงบทดลองและงบการเงินอย่างน้อยเดือนละครั้ง

2.1.7 การใช้โปรแกรมระบบบัญชีไม่ถูกต้อง

(1) มีการใช้โปรแกรมระบบงานที่เหมาะสมกับลักษณะการดำเนินงาน/ธุรกิจ

(2) มีคู่มือการใช้โปรแกรมระบบงานต่าง ๆ

(3) กรณีออกใบเสร็จรับเงินจากโปรแกรม มีการเรียงลำดับเลขที่ใบเสร็จรับเงิน

(4) มีการเริ่มต้นเลขที่ใบเสร็จรับเงินใหม่ทุกปีบัญชี

(5) มีรายงานการยกเลิกใบเสร็จรับเงิน

(6) โปรแกรมระบบงาน ไม่สามารถแก้ไขและไม่เปิดโอกาสให้แก้ไขโดยไร้ร่องรอย

(7) เจ้าหน้าที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านการใช้คอมพิวเตอร์

(8) มีการกำหนดรหัสผ่าน และเก็บเป็นความลับสำหรับเจ้าหน้าที่ทุกระดับในการเข้าถึงข้อมูลและมีการเปลี่ยนรหัสผ่านทุก 6 เดือน

2.2 การควบคุมความเสี่ยงด้านสินเชื่อ

2.2.1 เจ้าหน้าที่สินเชื่อ ทำหน้าที่รับชำระหนี้ – จ่ายเงิน และจัดทำบัญชีย่อย โดยบุคคลเดียวกัน

- มีการแบ่งแยกหน้าที่และความรับผิดชอบ ระหว่างเจ้าหน้าที่สินเชื่อ เจ้าหน้าที่การเงิน และเจ้าหน้าที่บัญชี

2.2.2 จ่ายเงินกู้ โดยไม่ได้รับอนุมัติ

(1) ก่อนการจ่ายเงินกู้ มีการตรวจสอบใบรับเงินกู้กับสัญญาเงินกู้และมติคณะกรรมการที่อนุมัติเงินกู้โดยถูกต้องตรงกัน

(2) มีการบันทึกจำนวนเงินที่อนุมัติในคำขอกู้โดยผู้มีอำนาจอนุมัติ

2.2.3 จ่ายเงินกู้ เกินกว่าวงเงินที่ได้รับอนุมัติ

(1) ก่อนการจ่ายเงินกู้ มีการตรวจสอบใบรับเงินกู้กับสัญญาเงินกู้และมติคณะกรรมการที่อนุมัติเงินกู้ โดยถูกต้องตรงกัน

(2) มีการบันทึกจำนวนเงินที่อนุมัติในคำขอกู้โดยผู้มีอำนาจอนุมัติ

2.2.4 การบันทึกบัญชีเกี่ยวกับการรับชำระหนี้ไม่ถูกต้อง

(1) มีการออกใบเสร็จรับเงินและบันทึกบัญชีทุกครั้งที่มีการชำระหนี้

(2) มีการเปรียบเทียบบัญชีย่อย ให้ตรงกับบัญชีคุมยอดทุกเดือน

(3) มีการยืนยันยอดลูกหนี้เงินกู้อย่างน้อยปีละครั้ง

2.2.5 จ่ายเงินกู้โดยหลักประกันไม่เพียงพอและไม่เป็นไปตามระเบียบ

(1) มีการจัดทำหนังสือค้ำประกันหรือหลักฐานการค้ำประกันถูกต้องต่อสหกรณ์ตามระเบียบ

(2) จดทะเบียนจำนองกรณีหลักประกันเป็นอสังหาริมทรัพย์

(3) มีการจัดทำทะเบียนผู้ค้ำประกัน / หลักประกัน

(4) มีการประเมินราคาอสังหาริมทรัพย์โดยบริษัทที่ขึ้นทะเบียนนำมาเป็นหลักประกัน

2.2.6 ปลอมลายมือชื่อผู้กู้และผู้ค้ำประกันสำหรับสินเชื่อที่ใช้บุคคลค้ำประกัน

(1) มีการแจ้งภาระการค้ำประกันทั้งหมดให้ผู้ค้ำประกันทราบ

(2) มีการแจ้งผลการอนุมัติให้ผู้กู้รับทราบ ก่อนการจ่ายเงินกู้

2.2.7 คำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้ ผิดพลาด

(1) มีการประกาศอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ในที่เปิดเผย

(2) มีการทดสอบการคำนวณดอกเบี้ยเงินให้กู้ / ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์คำนวณดอกเบี้ย

2.2.8 ประเมินราคาหลักประกันไม่เป็นไปตามมาตรฐาน

- มีปริษัทประเมินหลักทรัพย์เอกชนที่จดทะเบียนและผ่านการรับรองจาก กลต.

2.2.9 ไม่ได้รับชำระหนี้กรณีผู้กู้พ้นจากสมาชิกภาพ

- ติดตามทวงถาม/ผ่อนผันให้สมาชิกที่พ้นสมาชิกภาพหรือผู้ค้ำประกันหรือผู้รับผลประโยชน์ชำระหนี้ได้ โดยผ่านการอนุมัติของคณะกรรมการฯ

2.2.10 ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญไม่เพียงพอ

(1) มีการวิเคราะห์สภาพลูกหนี้ และหลักประกันเป็นครั้งคราว

(2) มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามระเบียบและคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์

2.2.11 การเปลี่ยนแปลงกฎหมายการค้ำประกัน

(1) ติดตามความก้าวหน้าของการปรับปรุงกฎหมาย ให้สอดคล้องและทันต่อสถานการณ์

(2) มีหนังสือแจ้งให้ผู้ค้ำประกันทราบภายใน 60 วัน ก่อนจะต้องรับผิดเมื่อผู้กู้ผิดนัดชำระหนี้

2.3 การควบคุมความเสี่ยงด้านสำนักงาน

2.3.1 การจัดซื้อหรือก่อสร้าง ไม่เป็นไปตามระเบียบหรือมติที่ประชุมใหญ่หรือมติที่

ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

(1) มีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการจัดซื้อ – จัดจ้าง

(2) มีการกำหนดงบประมาณและแผนการจัดซื้อ / ก่อสร้างไว้ในแผนงานประจำปี

2.3.2 ซื้อทรัพย์สินในราคาสูงกว่าที่ควร

(1) มีการแต่งตั้งกรรมการจัดซื้อ – จัดจ้าง

(2) มีการสอบถามเพื่อเปรียบเทียบราคาทรัพย์สินก่อนซื้อหรือจัดจ้าง

2.3.3 บันทึกมูลค่าทรัพย์สินในบัญชี ไม่ถูกต้อง

- มีการตรวจสอบการบันทึกมูลค่าทรัพย์สินที่ซื้อหรือก่อสร้างในราคาเริ่มแรก โดยใช้ราคาซื้อรวมภาษี ต้นทุนการกู้ยืม และต้นทุนทางตรงอื่น ๆ

2.3.4 การดูแล บำรุงรักษาทรัพย์สิน ไม่เหมาะสม

(1) มีการมอบหมายผู้รับผิดชอบในการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สิน

(2) มีการประกันภัยทรัพย์สินไว้อย่างเหมาะสม

2.3.5 ทรัพย์สินของสหกรณ์เสื่อม ชำรุด เสียหาย หรือสูญหาย

(1) มีรายงานจากคณะกรรมการตรวจนับทรัพย์สินทุกสิ้นปี และมีการแจ้งรายการทรัพย์สินชำรุดหรือเสื่อมสภาพพร้อมทั้งเสนอความเห็น

(2) มีการกำหนดมาตรการป้องกันและดูแลรักษาทรัพย์สินไม่ให้สูญหายหรือเสียหาย

(3) มีการจัดทำทะเบียนทรัพย์สิน และจัดทำเลขรหัส หรือหมายเลขครุภัณฑ์กำกับไว้ที่ทรัพย์สิน

2.3.6 โอนทรัพย์สินออกจากทะเบียนคุม โดยไม่มีเหตุผล

(1) มีการจัดทำรายงานทรัพย์สินที่ไม่ใช้งานพร้อมทั้งระบุสาเหตุที่ไม่ได้ใช้งาน

(2) การจำหน่ายทรัพย์สิน ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการและเป็นไปตามระเบียบที่กำหนด

(3) มีการตัดจำหน่ายทรัพย์สินออกจากทะเบียนคุม เมื่อมีการขายหรือเลิกใช้

2.3.7 บุคคลภายนอก สามารถเข้าถึงพื้นที่การปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเงินและการเก็บเอกสารสำคัญ

(1) จัดให้มีห้องเก็บเอกสารสำคัญโดยเฉพาะ โดยมีรหัสผ่าน

(2) จัดให้มีพื้นที่เฉพาะสำหรับการปฏิบัติงานด้านการเงิน โดยมีรหัสผ่าน

2.3.8 เกิดการโจรกรรม ทำให้ทรัพย์สินสูญหาย

(1) จัดให้มีพนักงานรักษาความปลอดภัยของ มวล.

(2) จัดให้มีพื้นที่เขตปลอดภัย โดยมิให้บุคคลภายนอกเข้า

(3) มีระบบติดตาม เช่น กล้องวงจรปิดเพื่อใช้เป็นหลักฐาน

2.3.9 ไม่สามารถปฏิบัติงาน หรือให้บริการสมาชิกได้กรณีไฟฟ้าดับ

(1) มีระบบไฟฟ้าสำรองสำหรับเครื่องคอมพิวเตอร์และแม่ข่าย

(2) มีเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเพื่อจ่ายให้เครื่องสำรองไฟฟ้า และไฟฟ้าแสงสว่าง

(อาคารไทยบุรีมีเครื่องสำรองไฟ)

2.3.10 สหกรณ์ไม่สามารถบริการสมาชิกทันเวลาจากสาเหตุต่าง ๆ เช่น เกิดโรคระบาด อุบัติเหตุ เกิดอัคคีภัยหรือภัยพิบัติอื่น

(1) มีการตรวจสอบการปิด เปิด อุปกรณ์/เครื่องใช้ไฟฟ้าในสำนักงาน

(2) มีพนักงานรักษาความปลอดภัย ตรวจสอบถังดับเพลิง ตามเกณฑ์อายุการใช้งาน

(3) กำจัดแหล่งที่อาจเป็นเชื้อเพลิง เช่น กระดาษที่ไม่ใช้แล้ว ทุกวัน

(4) จัดให้มีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบอุปกรณ์ แจ้งเตือนกรณีไฟฟ้าลัดวงจร

(5) มีการประกันอัคคีภัยไว้อย่างเหมาะสม

2.4 การควบคุมความเสี่ยงด้านเจ้าหนี้เงินกู้

2.4.1 กู้เงินโดยไม่ผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการดำเนินการหรือตามที่ประชุมใหญ่อนุมัติ

(1) กู้เงิน อยู่ภายในวงเงินกู้ที่ได้รับอนุมัติ จากที่ประชุมใหญ่

(2) มีการกำหนดผู้มีอำนาจลงนามแทนสหกรณ์ในการกู้ยืม

2.4.2 นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์

2.5 การควบคุมความเสี่ยงด้านสมาชิกและทุนเรือนหุ้น

2.5.1 การรับสมัครสมาชิก ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ในข้อบังคับ

(1) ผู้สมัครเป็นสมาชิกทุกราย มีคุณสมบัติถูกต้องตามข้อบังคับสหกรณ์ และจัดอบรมสมาชิกใหม่

(2) มอบประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการอนุมัติรับสมาชิกใหม่ และรายงานคณะกรรมการดำเนินการเพื่อทราบ

2.5.2 ข้อมูลสมาชิก ไม่ถูกต้อง

(1) มีการจัดทำแบบฟอร์มการขอเปลี่ยนแปลงข้อมูลสมาชิก

(2) มีการสำรวจและตรวจทานความถูกต้องข้อมูลสมาชิกให้เป็นปัจจุบัน โดยเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

2.5.3 สมาชิกลาออก โดยยังมีภาระผูกพันกับสหกรณ์

(1) มีการตรวจสอบภาระผูกพันก่อนอนุมัติให้ลาออก

(2) มีมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ อนุมัติให้ลาออก หรือให้ออก

2.5.4 บันทึกทุนเรือนหุ้น ไม่ครบถ้วน

มีการตรวจทานยอดปีละ 2 ครั้ง

2.5.5 จ่ายเงินปันผล ไม่ถูกต้อง

(1) มีการคำนวณยอดจ่ายเงินปันผลของหุ้น ตามระยะเวลาการถือหุ้น

(2) มีหลักฐานการจ่ายเงินปันผลตามหุ้น ครบถ้วน

(3) มีการจัดทำรายละเอียดเงินปันผลของหุ้น ค้างจ่าย

2.6 การควบคุมความเสี่ยงด้านการจัดเก็บเอกสารและระบบข้อมูล

2.6.1 การจัดเก็บเอกสารสหกรณ์ ไม่เหมาะสม

(1) สถานที่การจัดเก็บเอกสาร มีความปลอดภัย และกำหนดระดับ ความปลอดภัยตามประเภทเอกสาร

(2) มีการจัดทำทะเบียน และแยกประเภทเอกสาร

(3) มีการกำหนดระยะเวลาการจัดเก็บเอกสารตามมาตรฐานของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์/ระเบียบกำหนด

(4) สามารถสืบค้นและเบิกเอกสารภายใน ระยะเวลาที่ต้องการได้

(5) เจ้าหน้าที่ผู้ทำหน้าที่ในการจัดเก็บและเบิกเอกสารออก ไม่เป็นบุคคลเดียวกัน

(6) มีคณะกรรมการตรวจสอบก่อนและหลัง เมื่อมีการทำลายเอกสาร

2.6.2 ข้อมูลไม่เป็นปัจจุบัน ไม่ถูกต้อง

(1) มีการสำรวจความต้องการและความคิดเห็นจากสมาชิก

(2) มีการรวบรวมข้อมูลและจัดทำรายงานผลการดำเนินงานประจำเดือน เพื่อใช้ในการบริการและตัดสินใจของคณะกรรมการ

(3) มีการรวบรวมข้อมูล จัดทำรายงานกิจการ การปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และคำแนะนำเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

(4) มีการแจ้งข้อมูลข่าวสารการดำเนินธุรกิจ และการประชาสัมพันธ์ด้านต่าง ๆ แก่สมาชิก

2.6.3 ข้อมูลทางการเงินสูญหาย รั่วไหล มีการทุจริตหรือโจรกรรมข้อมูล ทั้งภายในและภายนอก

(1) แต่งตั้งผู้ควบคุมข้อมูล ผู้ประมวลผลข้อมูล เจ้าหน้าที่ผู้ดูแลและรักษาข้อมูล

(2) ออกกฎระเบียบการเข้าถึงข้อมูล อย่างชัดเจน

(3) ให้มีการเปลี่ยนรหัสผ่านชั้นความลับในการเข้าถึงข้อมูลทุกด้าน 6 เดือนครั้ง

(4) ทำการสำรองข้อมูลเป็นกิจกรรมต้องดำเนินการทุกวัน และทำการสำรองไว้ตามระยะเวลาที่กำหนด และการสำรองข้อมูลภายนอก ตามขอบเขตที่กำหนด

2.7 การควบคุมความเสี่ยงด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

2.7.1 ระบบสารสนเทศไม่รวดเร็ว ไม่ครอบคลุม

(1) คณะกรรมการใช้ข้อมูลทางการเงินการบัญชีในการบริหารงานทันต่อเหตุการณ์

(2) มีคู่มือ / คำแนะนำการปฏิบัติงานหรือให้การฝึกอบรมการใช้โปรแกรมระบบงานบัญชี

(3) สามารถแก้ไขปัญหาเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์เพื่อให้ปฏิบัติงานต่อไปได้

(4) มีการบำรุงรักษาอุปกรณ์คอมพิวเตอร์ตามความเหมาะสม

(5) ประสิทธิภาพของคอมพิวเตอร์และระบบงานต่าง ๆ เหมาะสมกับการใช้งาน

2.7.2 ระบบแม่ข่าย/เครือข่ายในการปฏิบัติการทางการเงิน ไม่สามารถปฏิบัติการได้

(1) เพิ่มระบบสำรองอุปกรณ์ แม่ข่ายและเครือข่าย

(2) จัดหาอุปกรณ์สำรองไฟฟ้า ทั้งแม่ข่ายและลูกข่าย

(3) ตรวจสอบระดับอุณหภูมิ ความชื้น ภายในห้องแม่ข่าย และปิดแม่ข่ายในช่วงที่ไม่ใช้งาน

(4) สร้างระบบการป้องกันการเข้าถึงแม่ข่าย และกำหนดให้เฉพาะตัวบุคคลเท่านั้น

การติดตามและการรายงานความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ

ประเด็นติดตาม	หน่วย	ความถี่ในการติดตามผล		
		รายวัน	รายเดือน	รายปี
รายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยงในแต่ละด้าน	ครั้ง		✓	
การทบทวนแนวปฏิบัติงานที่สำคัญ	ครั้ง			✓

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

การประเมินระดับความเสี่ยง

ด้านกลยุทธ์

1.ด้านกลยุทธ์ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการกำหนดแผนกลยุทธ์แผนดำเนินงานและการนำไปปฏิบัติไม่เหมาะสมหรือไม่สอดคล้องกับปัจจัยภายในและสภาพแวดล้อมภายนอกอันส่งผลกระทบต่อรายได้ หรือ การดำรงอยู่ของสหกรณ์

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
1.1 เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกอย่างต่อเนื่อง	1.1.1 ไม่มีการจัดทำแผนกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก	1 = มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก (3 ปีต่อครั้ง) หรือไม่เกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย (2 ปีต่อครั้ง) 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นปานกลาง (1 ปี ต่อครั้ง) 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นมาก (6 เดือนต่อครั้ง) 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากที่สุด (1 - 3 เดือนต่อครั้ง)	1 = แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์มีความชัดเจน สามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนงานและงบประมาณประจำปีได้อย่างเหมาะสม และบรรลุวัตถุประสงค์**ตามที่กำหนด** 2 = แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ชัดเจน สามารถนำมาใช้การกำหนดแผนงานและงบประมาณประจำปีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนด**เกือบทั้งหมด** 3 = แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ชัดเจน สามารถนำมาใช้ในการกำหนดแผนงานและงบประมาณประจำปีและบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดเป็น**ส่วนใหญ่** 4 = แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ยังไม่ชัดเจน ไม่กำหนดตัวชี้วัดและผู้รับผิดชอบในการปฏิบัติงานตามแผนงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์**บางส่วน** 5 = แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ไม่ชัดเจน ไม่เหมาะสมและไม่สามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการสหกรณ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์และวิสัยทัศน์ที่กำหนด	1	2	VL	1.มีกระบวนการจัดทำแผนกลยุทธ์อย่างครบถ้วนชัดเจน	คณะกรรมการอำนวยการและ ผู้จัดการ	-แผนกลยุทธ์ของสหกรณ์ - แผนงานและงบประมาณประจำปี ของสหกรณ์
							2.แผนกลยุทธ์ถูกนำไปใช้ในการจัดทำแผนงานและงบประมาณประจำปี	ผู้จัดการ	-แผนงานและงบประมาณประจำปี ของสหกรณ์
							3.มีการถ่ายทอดและมอบหมายผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	คณะกรรมการดำเนินการและ ผู้จัดการ	-เสนอคณะกรรมการดำเนินการครั้งแรกในการประชุม

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
	1.1.2 ไม่มีการนำแผนกลยุทธ์ไปปฏิบัติ	จำนวนโครงการแผนกลยุทธ์ไม่ถูกนำมาปฏิบัติมีโอกาสดังนี้ 1 = มีโอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก (5% ต่อครั้ง) หรือไม่เกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นน้อย (10% ต่อครั้ง) 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นปานกลาง (20% ต่อครั้ง) 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นมาก (30% ต่อครั้ง) 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากที่สุด (40% ต่อครั้ง)	1 = ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานและไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 2 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานบ้างเล็กน้อยแต่ไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 3 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายบางส่วน 4 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายส่วนใหญ่ 5 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายมาก	1	2	VL	1.แผนกลยุทธ์ถูกนำไปใช้ในการจัดทำแผนงานและงบประมาณประจำปี	ผู้จัดการ	-แผนงานและงบประมาณประจำปี ของสหกรณ์
							2.มีการถ่ายทอดและมอบหมายผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน	คณะกรรมการดำเนินการ	-เสนอคณะกรรมการดำเนินการครั้งแรกในการประชุม
									จำนวนโครงการแผนกลยุทธ์สำเร็จ 31 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 89% ของโครงการ (ทั้งหมด 35 โครงการ)
	1.1.3 ไม่มีการติดตามประเมินผลและทบทวน แผนงานอย่างต่อเนื่อง	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างแต่น้อยมาก ไม่เกิน 5% 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 10 % 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 15 % 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 20 %	1 = ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานและไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 2 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานบ้างเล็กน้อยแต่ไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 3 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายบางส่วน 4 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายส่วนใหญ่ 5 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายมาก	1	4	L	1. มีการติดตามการนำแผนกลยุทธ์ไปใช้อย่างน้อยปีละ 4 ครั้ง และมีคณะอนุกรรมการรับผิดชอบตัวชี้วัด	คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการศึกษาฯ คณะกรรมการอำนวยการ	-มีการติดตามการดำเนินงานตามแผนงานและงบประมาณประจำปีของสหกรณ์ทุกเดือน
							2. มีการนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาใช้ในการทบทวนปรับปรุงแผนงานประจำปี	ผู้จัดการ	-รายงานคณะกรรมการดำเนินการเป็นรายไตรมาส

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
	1.1.4 ไม่มีการทบทวนแผนกลยุทธ์	1 = มีการทบทวนแผนกลยุทธ์อย่างน้อยทุก 1 ปี 2 = มีการทบทวนแผนกลยุทธ์ทุก 2 ปี 3 = มีการทบทวนแผนกลยุทธ์ทุก 3 ปี 4 = มีการทบทวนแผนกลยุทธ์มากกว่า 3 ปีขึ้นไป 5 = ไม่มีการทบทวนแผนกลยุทธ์ (จะมีการทบทวนเมื่อมีการจัดทำแผนกลยุทธ์ฉบับใหม่)	1 = ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานและไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 2 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานบ้างเล็กน้อยแต่ไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 3 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายบางส่วน 4 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายส่วนใหญ่ 5 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายมาก	1	3	L	1.มีการติดตามประเมินผลงานตามตัวชี้วัดอย่างน้อยทุก 6 เดือน 2.มีการนำผลการประเมินและข้อเสนอแนะมาใช้ในการทบทวนปรับปรุงแผนงานประจำปี	คณะกรรมการศึกษาฯ คณะกรรมการเงินกู้ คณะกรรมการอำนวยการ	มีการติดตามรายงานผลดำเนินการ
1.2 เพื่อให้การออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือสวัสดิการมีประสิทธิภาพและยั่งยืน	1.2.1 การออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือสวัสดิการต่าง ๆ ไม่มีประสิทธิภาพ (ไม่มีการศึกษาข้อมูล/ไม่สำรวจความเป็นไปได้ของโครงการ)	1 = มีการศึกษาข้อมูล/ความเป็นไปได้ของการออกผลิตภัณฑ์ใหม่/สวัสดิการ สอดคล้องกลุ่มเป้าหมาย ทุกครั้งทั้งด้านการเงิน และกฎหมาย 2 = มีการศึกษาข้อมูล/ความเป็นไปได้ฯ เกือบทุกโครงการ 3 = มีการศึกษาข้อมูล/ความเป็นไปได้ฯ ส่วนใหญ่ทุกโครงการ 4 = มีการศึกษาข้อมูล/ความเป็นไปได้ฯ บางโครงการ 5 = ไม่ได้มีการศึกษาข้อมูล/ความเป็นไปได้ฯ	1 = สมาชิกมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือสวัสดิการต่าง ๆ เกินกว่า 80% 2 = สมาชิกมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือสวัสดิการต่าง ๆ 71 - 80 % 3 = สมาชิกมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือสวัสดิการต่างๆ 61 - 70 % 4 = สมาชิกมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือสวัสดิการต่างๆ 51 - 60 % 5 = สมาชิกมีความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือสวัสดิการต่าง ๆ เท่ากับหรือต่ำกว่า 50 %	1	1	VL	1.ก่อนออกผลิตภัณฑ์ทางการเงินหรือสวัสดิการได้มีการกำหนดวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมายที่ชัดเจน และ ออกแบบสอบถามไปยังกลุ่มเป้าหมายนั้น รวมทั้งมีการวิเคราะห์ความเป็นไปได้ของโครงการ/ผลิตภัณฑ์ โดยใช้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น การวิเคราะห์แผนการเงิน โครงสร้างทางการเงินต้นทุน และผลตอบแทนทางการเงินของสหกรณ์ เป็นต้น	ผู้จัดการ	-รายงานการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ/ผลิตภัณฑ์ -สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถาม
							2.มีการสอบทานข้อกำหนดกฎหมายที่เกี่ยวข้องในการออกผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์	ผู้จัดการ	
							3.มีการประเมินผล และนำผลการประเมินจากกลุ่มเป้าหมาย เช่น ลูกค้า เงินฝาก เงินกู้ ไปปรับปรุงโครงการ/ผลิตภัณฑ์	คณะกรรมการดำเนินการ	-สรุปผลการประเมินโครงการหรือผลิตภัณฑ์ หลังเสร็จโครงการอย่างน้อย 3 - 6 เดือน ต่อครั้ง

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
1.3 เพื่อให้มีคณะกรรมการดำเนินการที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่อง	1.3.1 ไม่มีแผนพัฒนากรรมการให้มีความรู้ที่เพียงพอต่อการบริหารกิจการสหกรณ์	1 = มีแผนในการพัฒนาความรู้ ความสามารถกรรมการทุกคน 2 = มีแผนในการพัฒนาความรู้เฉพาะคนเฉพาะด้าน/หลักสูตร เช่น หลักสูตรการเงินการบัญชี 3 = มีเพียงแผนในการพัฒนาความรู้เฉพาะผู้ที่สนใจ 4 = มีเพียงแผนในการพัฒนาความรู้ ความสามารถกรรมการ แต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดหลักสูตร/จำนวนคนไว้ในแผน 5 = ไม่มีแผนพัฒนาความรู้กรรมการ	1 = ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานและไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 2 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานบ้างเล็กน้อยแต่ไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 3 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายบางส่วน 4 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายส่วนใหญ่ 5 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายมาก	1	2	VL	1.มีการกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะอนุกรรมการแต่ละชุด	คณะกรรมการดำเนินการ	-คำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการแต่ละคณะ
							2.กำหนดองค์ความรู้ที่สำคัญของกรรมการแต่ละชุด	คณะกรรมการดำเนินการ	กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรรมการแต่ละคณะ
							3.จัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรบรรจุอยู่ในแผนประจำปี	คณะกรรมการดำเนินการ	-ความรู้ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงานในหน้าที่
							4.ให้ความรู้แก่กรรมการในหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบ	คณะกรรมการศึกษาฯ	รายงานผลการอบรมของกรรมการแต่ละคน (กรรมการจำนวน 15 คน เข้าอบรม 15 คน) คิดเป็นร้อยละ 100%
							5.คณะกรรมการศึกษาและประชาสัมพันธ์จะมีการติดตามในรายงานการประชุมทุกเดือน		
1.4 เพื่อให้เจ้าหน้าที่ระดับบริหาร (ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ผู้ช่วยผู้จัดการ และ หัวหน้าฝ่าย) มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ อย่างต่อเนื่อง	1.4.1 ไม่มีแผนการสร้างเจ้าหน้าที่ระดับบริหารและพัฒนาเจ้าหน้าที่ระดับบริหารให้มีความรู้เพียงพอ	1 = มีแผนในการพัฒนาความรู้ ความสามารถเจ้าหน้าที่ระดับบริหารทุกคน 2 = มีแผนในการพัฒนาความรู้เฉพาะคนเฉพาะด้าน / หลักสูตร สำหรับเจ้าหน้าที่ระดับบริหาร 3 = มีเพียงแผนในการพัฒนาความรู้เฉพาะเจ้าหน้าที่ระดับบริหารที่สนใจ 4 = มีเพียงแผนในการพัฒนาความรู้ ความสามารถเจ้าหน้าที่ระดับบริหารแต่ไม่ได้กำหนดรายละเอียดหลักสูตร/จำนวนคนไว้ในแผน 5 = ไม่มีแผนพัฒนาความรู้เจ้าหน้าที่ระดับบริหาร	1 = ไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานและไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 2 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานบ้างเล็กน้อยแต่ไม่ทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย 3 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายบางส่วน 4 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายส่วนใหญ่ 5 = มีผลกระทบต่อการดำเนินงานที่อาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายมาก	1	2	VL	1.มีการกำหนดลักษณะงานและคุณลักษณะเฉพาะตำแหน่งงานให้สอดคล้องกับภารกิจงานในแต่ละตำแหน่ง	คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล	-แผนการพัฒนาบุคลากร
							2.มีการประเมินความรู้ความสามารถของเจ้าหน้าที่ ระดับบริหารตามภารกิจงานในแต่ละตำแหน่ง	คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล	-สรุปจำนวนเจ้าหน้าที่ระดับบริหารที่ได้รับการอบรม จำนวน 2 ราย 1. ผู้จัดการ จำนวน 3 หลักสูตร -การควบคุมภายในของสหกรณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ -ผู้กำกับการบริหารกิจการสหกรณ์ยุคใหม่สู่ความเข้มแข็ง -เทคโนโลยี AI ในการบริหารงานสหกรณ์ออมทรัพย์ 2.ผู้ช่วยผู้จัดการ จำนวน 2 หลักสูตร -การบริหารความเสี่ยงเพื่อเตรียมข้อบกพร่องของสหกรณ์ -หัวหน้างานยุคดิจิทัลพัฒนาทักษะนำทีมอย่างมืออาชีพ

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
							3.จัดทำแผนการพัฒนาบุคลากรเจ้าหน้าที่ระดับบริหารบรรจุอยู่ในแผนประจำปี	คณะอนุกรรมการบริหารงานบุคคล	-แผนการพัฒนาบุคลากร

สรุป L (ปานกลาง) = 2 VL (ต่ำมาก) = 5

หมายเหตุ การประเมินความรุนแรงของแต่ละสหกรณ์อาจมีความแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับเกณฑ์การประเมินความรุนแรงที่สหกรณ์กำหนด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

การประเมินระดับความเสี่ยง

ด้านสินเชื่อ

2. ความเสี่ยงด้านสินเชื่อ หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกและสหกรณ์อื่นหรือคู่ค้าอื่นของสหกรณ์ออมทรัพย์ไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญาทำให้สหกรณ์ออมทรัพย์หรือธนาคารพาณิชย์ประสบปัญหาทางการเงินและไม่อาจให้ผลตอบแทนและคืนเงินต้นได้หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้หรือหนี้สูญ รวมทั้งส่งผลกระทบต่อกระแสเงินสดและรายได้ของสหกรณ์ออมทรัพย์

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง					แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ	โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง			
2.1 เพื่อให้สหกรณ์มีระเบียบการให้กู้อย่างชัดเจนและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด	2.1.1 ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิก ไม่ละเอียดครอบคลุมชัดเจน และ/หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่กำหนดไว้ (เพิ่มเติมองค์ประกอบเงินกู้ ตามที่กรมส่งเสริมฯ กำหนดใส่ไว้ในอธิบานศัพท์)	1 = มีโอกาสเกิดขึ้น 5 ปีต่อครั้ง 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างแต่น้อยมาก 2 -4 ปีต่อครั้ง 3 = มีโอกาสเกิดขึ้น ไม่เกิน 1 ปี ต่อครั้ง 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 1 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า จำนวนครั้งคือการร้องเรียนไม่ชัดเจนของระเบียบ	1 = ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ไม่มีการทักท้วงจากหน่วยงานกำกับดูแลหรือผู้ตรวจสอบ 2 = ไม่ปฏิบัติตามกฎ ข้อบังคับ ระเบียบบางเรื่อง หรือมีข้อทักท้วงที่ไม่มีนัยสำคัญ 3 = หน่วยงานกำกับดูแลหรือผู้ตรวจสอบมีข้อสังเกต และข้อเสนอแนะให้แก้ไขให้ถูกต้อง 4 = มีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับระเบียบที่สำคัญ และนายทเบียนสหกรณ์มีคำสั่งให้แก้ไขเร่งด่วน 5 = มีการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบ ที่สำคัญและสหกรณ์ถูกดำเนินคดี	1	1	VL	1.มีการกำหนดระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกอย่างรอบคอบชัดเจน	คณะกรรมการดำเนินการ	-ระเบียบว่าด้วยการให้เงินกู้แก่สมาชิกที่กรมส่งเสริมสหกรณ์รับทราบ
							2.พิจารณาอนุมัติเป็นไปตามระเบียบอย่างเคร่งครัด	คณะกรรมการดำเนินการ	-รายงานการประชุมคณะกรรมการเงินกู้และวาระเพื่อทราบการให้บริการเงินกู้ทุกเดือน
							3.จัดทำสัญญาเงินกู้และการค้ำประกันให้ถูกต้องครบถ้วนสมบูรณ์	คณะกรรมการดำเนินการฝ่ายเงินกู้	ผู้ได้รับมอบมายลงนามตรวจสอบการทำสัญญาผู้เงิน

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง					แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ	โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง			
	2.1.2 ขาดข้อมูลที่เพียงพอในการบริหารลูกหนี้ที่หลักประกันบกพร่องและหรือผิดนัดชำระหนี้	1 = มีโอกาสเกิดขึ้น 5 ปีต่อครั้ง 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างแต่น้อยมาก 2 -4 ปีต่อครั้ง 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 1 ปี ต่อครั้ง 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 1 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า	1 = ไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL : ค้างชำระเกิน 3 เดือน) 2 = มี NPL ไม่เกิน 0.25% ของเงินให้กู้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 3 = มี NPL เกิน 0.25% แต่ไม่เกิน 0.75% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 4 = มี NPL เกิน 0.75% แต่ไม่เกิน 1% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 5 = มี NPL มากกว่า 1% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น	3	3	M	1.สหกรณ์มีฐานข้อมูลลูกหนี้ที่ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน	ฝ่ายเงินกู้	- ฐานข้อมูลสหกรณ์
							2.มีการรายงานข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความสมบูรณ์ของหลักประกันและผู้ค้ำประกัน และการติดตามหนี้ที่ผิดนัดชำระ เช่น รายชื่อลูกหนี้ จำนวนเงิน ระยะเวลาการผิดนัดชำระหนี้ เหตุผลการผิดนัดชำระหนี้ การติดตามหนี้ เป็นต้น	คณะกรรมการเงินกู้ ฝ่ายเงินกู้ คณะอนุกรรมการเร่งรัดหนี้สินฯ	-รายงานการประชุมคณะกรรมการเงินกู้ ซึ่งจะต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับหลักประกันและการติดตามหนี้ของสมาชิกผู้กู้ทุกราย
							3.สหกรณ์มีการบริหารลูกหนี้ กับลูกหนี้ที่จัดชั้นต่ำกว่าคุณภาพลูกหนี้ระหว่างดำเนินคดี ลูกหนี้ตามคำพิพากษาอย่างมีประสิทธิภาพ	คณะกรรมการเงินกู้ ฝ่ายเงินกู้	โครงการการบริหารงานและรายงานการประชุมคณะกรรมการเงินกู้
							4..ให้ผู้กู้แสดงข้อมูลตรวจสอบบุคคลล้มละลายจากแอปพลิชัน (application) ทางรัฐหรือช่องทางอื่น ๆ		รายงานการจัดชั้นลูกหนี้ (รายปี)
	2.1.3 ผู้กู้มีรายได้คงเหลือไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ กรณีหักเงินได้ หัก ณ ที่จ่าย (อยู่ในการกำหนดระเบียบตามข้อ 2.1.1)	1 = มีโอกาสเกิดขึ้น 5 ปีต่อครั้ง 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างแต่น้อยมาก 2 -4 ปีต่อครั้ง 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 1 ปี ต่อครั้ง 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 1 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า	1 = ไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL : ค้างชำระเกิน 3 เดือน) 2 = มี NPL ไม่เกิน 0.25% ของเงินให้กู้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 3 = มี NPL เกิน 0.25% แต่ไม่เกิน 0.75% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 4 = มี NPL เกิน 0.75% แต่ไม่เกิน 1% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 5 = มี NPL มากกว่า 1% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น	4	1	L	1.สมาชิกผู้กู้มีรายได้ประจำคงเหลือหลังจากหักชำระหนี้เงินกู้แล้วเป็นไปตามอัตราที่กำหนดตามระเบียบ	คณะกรรมการเงินกู้	-สลิปเงินเดือน -รายงานการคำนวณเงินกู้และเงินได้คงเหลือ
							2. ควรมีการทำทวนเงินได้คงเหลือทุกปีเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์	คณะกรรมการเงินกู้	-มีการทบทวนการให้บริการเงินกู้
							3.มีระเบียบรองรับเรื่องการปรับโครงสร้างหนี้		

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง					แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ	โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง			
	2.1.4 กรณีกลุ่มลูกหนี้เงินกู้ที่พ้นสภาพหรือกลุ่มที่ออกจากหน่วยงานต้นสังกัด มีรายได้ไม่เพียงพอในการหัก	1 = มีโอกาสเกิดขึ้น 5 ปีต่อครั้ง 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างแต่น้อยมาก 2 -4 ปีต่อครั้ง 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 1 ปี ต่อครั้ง 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 6 เดือนต่อครั้ง แต่ไม่เกิน 5 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 1 เดือนต่อครั้ง หรือมากกว่า	1 = ไม่มีหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL : ค้างชำระเกิน 3 เดือน) 2 = มี NPL ไม่เกิน 0.25% ของเงินให้กู้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 3 = มี NPL เกิน 0.25% แต่ไม่เกิน 0.50% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 4 = มี NPL เกิน 0.50% แต่ไม่เกิน 1% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น 5 = มี NPL มากกว่า 1% ของเงินให้สมาชิกกู้ทั้งสิ้น	**5**	**3**	H	1.ติดตามการชำระหนี้จากลูกหนี้กลุ่มนี้ 2.เข้าสู่กระบวนการไกล่เกลี่ย	คณะกรรมการเงินกู้ คณะอนุกรรมการเร่งรัดหนี้สินฯ	-รายงานการเรียกเก็บหนี้จากสมาชิกเงินกู้กลุ่มพ้นสภาพหรือกลุ่มที่ออกจากหน่วยงานต้นสังกัด -มีสมาชิก 2 ราย เป็นลูกหนี้-ตามคำพิพากษา ยอดเงินกู้ประมาณ 3.20 ลบ.
2.2 เพื่อให้การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสหกรณ์ลูกต้อง เพียงพอ และเป็นไปตามกฎ ระเบียบที่กำหนด	2.2.1 การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ไม่เพียงพอและไม่เป็นไปตามกฎหมาย	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นทุก 4 ปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นทุก 3 ปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นทุก 2 ปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นทุกปีบัญชี	1 = ไม่มีผลกระทบใด 2 = มีผลกระทบต่อเป้าหมายกำไรสุทธิไม่เกิน 2.5% 3 = มีผลกระทบต่อเป้าหมายกำไรสุทธิเกิน 2.5% แต่ไม่เกิน 5% 4 = มีผลกระทบต่อเป้าหมายกำไรสุทธิเกิน 5% แต่ไม่เกิน 7.5% 5 = มีผลกระทบต่อกำไรสุทธิเกิน 7.5%	**4**	**2**	**M**	มีการวิเคราะห์ลูกหนี้ที่มีปัญหา เช่น ลูกหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้และตรวจสอบการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญให้เป็นไปตามที่กฎ ระเบียบกำหนด	ฝ่ายเงินกู้ ฝ่ายบัญชี	-รายงานลูกหนี้ที่มีปัญหาสอดคล้องกับการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

สรุป VL (ต่ำมาก) =1 L (ต่ำ) = 1 M (ปานกลาง) = 2 H (สูง) = 1

หมายเหตุ การประเมินความรุนแรงของแต่ละสหกรณ์อาจมีความแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับเกณฑ์การประเมินความรุนแรงที่สหกรณ์กำหนด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

การประเมินระดับความเสี่ยง

ด้านการฝากและลงทุน

3. ความเสี่ยงด้านการฝากและลงทุน หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงหรือการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ยซึ่งจะกระทบราคาตราสารในตลาดเงิน ตลาดทุน รวมถึงกิจการที่ออกหลักทรัพย์หรือธนาคารพาณิชย์ ประสบปัญหาทางการเงินและไม่อาจให้เกิดผลตอบแทนและคืนเงินต้นได้ซึ่งจะมีผลกระทบในทางลบต่อมูลค่าการลงทุนและต่อรายได้ของสหกรณ์

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
3.1 เพื่อให้สหกรณ์ไม่ได้รับผลกระทบในทางลบด้านผลตอบแทนต้นทุนและรายได้ของสหกรณ์จากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยและราคาตราสารในตลาดเงิน	3.1.2 ไม่มีการติดตามผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยและราคาตราสารในตลาดเงินอย่างต่อเนื่อง	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างแต่น้อยมาก 1- 2 ครั้งต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 - 4 ครั้งต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 5 -6 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 6 ครั้งต่อปี	1 = ไม่มีผลกระทบต่อรายได้จากการลงทุน 0% 2 = สูญเสียการทำรายได้ 0 -5 % ของเป้าหมายรายได้จากการลงทุน 3 = สูญเสียการทำรายได้มากกว่า 5 - 10 % ของเป้าหมายรายได้จากการลงทุน 4 = สูญเสียการทำรายได้มากกว่า 15 - 20 % ของเป้าหมายรายได้จากการลงทุน 5 = สูญเสียโอกาสของรายได้มากกว่า 20% จากการเงินลงทุน	1	1	VL	1.มีการจัดทำแผนการบริหารการเงินและประมาณการกำไรประจำปีโดยวิเคราะห์แนวโน้มในอัตราผลตอบแทนในตลาดเงิน 2.มีการทบทวนแผนนโยบายการลงทุนฯ ทุก 6 เดือนครั้ง	คณะอนุกรรมการบริหารเงินฯ คณะกรรมการอำนวยการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี	-แผนการเงินประจำปี -รายงานการวิเคราะห์แนวโน้มดอกเบี้ยจากสถาบันต่าง ๆ -นำเสนอคณะกรรมการฯ ในชุดที่เกี่ยวข้อง -มีการนำเสนอข้อมูลทุกเดือน -มีการติดตามสภาวะเศรษฐกิจภายในและภายนอกทุกเดือน
							3.มีการกำหนดเป้าหมายเงินปันผลในระดับที่สอดคล้องกับต้นทุน/ผลตอบแทนและผลการดำเนินงานที่เป็นไปตามเป้าหมาย	คณะกรรมการดำเนินการ	

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
3.2 เพื่อให้สหกรณ์ได้รับคืนผลตอบแทนในตราสารหนี้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามกำหนดเวลา (ถ้ามี)	3.2.1 สถาบันที่สหกรณ์ไปลงทุนไม่มีความมั่นคง และไม่มีสภาพคล่องทางการเงินที่เพียงพอต่อการชำระหนี้สหกรณ์	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 2 ชุด ต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 - 5 ชุดต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 6 - 8 ชุดต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 10 ชุดต่อปี	1 = ได้รายได้จากการลงทุนไม่น้อยกว่าเป้าหมาย 2 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 95 แต่ไม่ถึงเป้าหมาย 3 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 90 - ร้อยละ 95 4 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 85 - ร้อยละ 90 5 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 80 - ร้อยละ 85	2	1	VL	1.วิเคราะห์ข้อมูลย้อนหลังอย่างน้อย 3 ปี และผลการจัดอันดับเครดิตเรตติ้งของตราสารหนี้ของสหกรณ์ก่อนการลงทุน	คณะอนุกรรมการบริหารเงินฯ คณะกรรมการอำนวยการ ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี	-รายงานการลงทุนในตราสารหนี้ -รายงานผลการจัดอันดับเครดิตของสถาบันการเงินที่ลงทุน
							2.การตรวจสอบและติดตามผลตอบแทนที่สหกรณ์ได้รับข้อตกลงเงื่อนไขที่สหกรณ์จัดทำนำไปลงทุน	ฝ่ายบัญชี	-รายละเอียดบัญชีย่อยเงินลงทุนแต่ละที่/ประเภทรุ่นที่ลงทุน
							3.มีการเปรียบเทียบราคาทุนกับมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนกรณีเป็นเงินลงทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาด	ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี	-รายงานการลงทุนในตราสารหนี้ -งบแสดงฐานะการเงินประจำปี
3.3 เพื่อให้สหกรณ์ได้รับคืนเงินลงทุนในตราสารหนี้อย่างถูกต้องครบถ้วนตามกำหนดเวลา (ถ้ามี)	3.3.1 สหกรณ์อาจไม่ได้รับเงินลงทุนครบถ้วนตามกำหนดเวลา	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 2 ชุด ต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 - 5 ชุดต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 6 - 8 ชุดต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 10 ชุดต่อปี	1 = ได้รายได้จากการลงทุนไม่น้อยกว่าเป้าหมาย 2 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 95 แต่ไม่ถึงเป้าหมาย 3 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 90 - ร้อยละ 95 4 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 85 - ร้อยละ 90 5 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 80 - ร้อยละ 85	2	1	VL	ติดตามข้อมูลข่าวสารของตราสารหนี้และราคาหุ้นจากตลาดหลักทรัพย์อย่างต่อเนื่อง	ฝ่ายการเงิน	-รายงานสถานการณ์ตราสารที่ลงทุนต่อคณะอนุกรรมการบริหารเงินและการลงทุน คณะกรรมการอำนวยการ คณะกรรมการดำเนินการ

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
3.4 เพื่อให้สหกรณ์มีการลงทุนเป็นไปตามกฎหมาย นโยบายและแผนการลงทุน (ถ้ามี)	3.5.1 การลงทุนไม่เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายและแผนการลงทุน	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างแต่น้อยมาก 1- 2 ครั้งต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 - 4 ครั้งต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 5 -6 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 6 ครั้งต่อปี	1 = ได้รายได้จากการลงทุนไม่น้อยกว่าเป้าหมาย 2 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 95 แต่ไม่ถึงเป้าหมาย 3 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 90 - ร้อยละ 95 4 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 85 - ร้อยละ 90 5 = ได้รายได้จากการลงทุน > ร้อยละ 80 - ร้อยละ 85	1	1	VL	มีการควบคุม และตรวจสอบการลงทุนให้ถูกต้องตามกฎหมายก่อนการลงทุน	ฝ่ายการเงิน คนก.บริหารเงินและลงทุน คณะกรรมการดำนวยการ คณะกรรมการดำเนินการ	-รายงานขออนุมัติการลงทุนและรายงานสรุปผลการลงทุนได้รับดำเนินการแล้ว -รายงานการลงทุนที่ไม่เป็นไปตามเงื่อนไขหรือกฎหมายที่กำหนดขึ้นใหม่ให้คณะกรรมการทราบ
3.6 เพื่อให้สหกรณ์ได้รับคืนเงินฝากหรือ ซื้อหุ้น ชสอ. , ชสอค. อื่นพร้อมผลตอบแทนตามกำหนดเวลา	3.7.1 การตัดสินใจนำเงินไปฝากหรือหรือซื้อหุ้น ชสอ., ชสอค. โดยให้ความสำคัญเรื่องผลตอบแทนมากกว่าการพิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบถึงความสามารถในการส่งคืนเงินให้สหกรณ์ตามกำหนด	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นบ้างแต่น้อยมาก 1- 2 ครั้งต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 - 4 ครั้งต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 5 -6 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 6 ครั้งต่อปี	1 = ได้รับคืนเงินฝากครบถ้วนตามกำหนด 2 = ได้รับคืนเงินฝาก > ร้อยละ 95 แต่ไม่ถึง 100 3 = ได้รับคืนเงินฝาก > ร้อยละ 90 - ร้อยละ 95 4 = ได้รับคืนเงินฝาก > ร้อยละ 85 - ร้อยละ 90 5 = ได้รับคืนเงินฝาก > ร้อยละ 80 - ร้อยละ 85	1	1	VL	การนำเงินของสหกรณ์ไปฝากหรือซื้อหุ้น ชสอ. , ชสอค. ได้วิเคราะห์ข้อมูลและพิจารณาถึงความมั่นคงและความสามารถในการชำระคืนขององค์กรนั้นให้เป็นไปตามกฎหมายและมีระดับความน่าเชื่อถือหรือตามที่ คพช.กำหนด	คณะอนุกรรมการบริหารเงินและลงทุน	-รายงานการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการฝากหรือลงทุน
สรุป VL (ต่ำมาก) = 5									

หมายเหตุ : การประเมินความรุนแรงของแต่ละสหกรณ์อาจมีความแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับเกณฑ์การประเมินความรุนแรงที่สหกรณ์กำหนด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

การประเมินระดับความเสี่ยง

ด้านสภาพคล่อง

4. ด้านสภาพคล่อง หมายถึง ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่สหกรณ์ออมทรัพย์ไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอหรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ของสหกรณ์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
4.1 เพื่อให้สหกรณ์มีทุน-หมุนเวียนเพียงพอในการชำระหนี้สินและภาระผูกพันถึงกำหนดหรือเมื่อมีความจำเป็นต้องใช้เงิน	4.1.1 ไม่มีการจัดทำประมาณการเงินสดรับจ่าย (Cash Flow Projection)	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น 2 = ไม่ได้จัดทำประมาณการฯ 1 เดือนต่อปี 3 = ไม่ได้จัดทำประมาณการฯ 2 เดือนต่อปี 4 = ไม่ได้จัดทำประมาณการฯ 3 เดือนต่อปี 5 = ไม่ได้จัดทำประมาณการฯ มากกว่า 3 เดือนต่อปี	1 = ไม่กระทบเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ 2 = ประมาณการเงินสดจ่ายต่ำกว่าเงินสดรับไม่เกิน 3.00 ลบ. 3 = ประมาณการเงินสดจ่ายต่ำกว่าเงินสดรับมากกว่า 3.00 ลบ. แต่ไม่เกิน 5.00 ลบ. 4 = ประมาณการเงินสดจ่ายต่ำกว่าเงินสดรับมากกว่า 5.00 ลบ. แต่ไม่เกิน 8.00 ลบ. 5 = ประมาณการเงินสดจ่ายต่ำกว่าเงินสดรับมากกว่า 8.00 ลบ.	1	2	VL	1. ประมาณการเงินสดรับจ่ายเสนอผู้จัดการ คนก.บริหารเงินฯ คกก.อำนวยการ ตามลำดับ 2.มีการนำข้อมูลจริงทุกสิ้นเดือนมาพิจารณาปรับปรุงประมาณการเงินสดรับจ่าย (Cash Flow Projection) 3.วิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ทางการเงินอย่างต่อเนื่อง	ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี	-ประมาณการเงินสดรับจ่ายล่วงหน้าของสหกรณ์ -รายงานสถานะสินทรัพย์สภาพคล่องประจำวันเสนอผู้จัดการ -รายงานการประชุม คนก.บริหารเงินฯ คกก.อำนวยการ

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
	4.1.2 ประมาณการกระแสเงินสดจ่ายรายเดือนสูงกว่าประมาณการกระแสเงินสดรับรายได้ (กรณีสหกรณ์มีการจัดทำ)	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น 2 = กระแสเงินสดจ่ายมากกว่ากระแสเงินสดรับ 1 - 2 เดือนต่อปี 3 = กระแสเงินสดจ่ายมากกว่ากระแสเงินสดรับ 3 - 4 เดือนต่อปี 4 = กระแสเงินสดจ่ายมากกว่ากระแสเงินสดรับ 3 - 6 เดือนต่อปี 5 = กระแสเงินสดจ่ายมากกว่ากระแสเงินสดรับ มากกว่า 6 เดือน	1 = ไม่กระทบเงินทุนหมุนเวียนของสหกรณ์ 2 = ประมาณการเงินสดจ่ายต่ำกว่าเงินสดรับ ไม่เกิน 3.00 ลบ. 3 = ประมาณการเงินสดจ่ายต่ำกว่าเงินสดรับ มากกว่า 3.00 ลบ. แต่ไม่เกิน 5.00 ลบ. 4 = ประมาณการเงินสดจ่ายต่ำกว่าเงินสดรับ มากกว่า 5.00 ลบ. แต่ไม่เกิน 8.00 ลบ. 5 = ประมาณการเงินสดจ่ายต่ำกว่าเงินสดรับ มากกว่า 8.00 ลบ.	2	1	VL	1. ประมาณการเงินสดรับจ่ายเสนอผู้จัดการ คนก.บริหารเงินฯ คกก.อำนวยการ ตามลำดับ 2.มีเงินเบิกเกินบัญชีและตั๋วสัญญาใช้เงิน รองรับการเบิกใช้ และมีแผนฉุกเฉิน	ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี	-ประมาณการเงินสดรับจ่ายล่วงหน้าของสหกรณ์ -รายงานการประชุม คกก.ดำเนินการ รายงานการเบิกใช้เงินกู้ประจำเดือน
	4.1.3 ไม่มีแผนจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉิน	1 = มีแผนจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉิน 5 = ไม่มีแผนจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉิน	1 = การจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉิน ครอบคลุมและสามารถป้องกันความเสี่ยงได้ 100% 2 = การจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉิน สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ 90% 3 = การจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉิน สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ 80% 4 = การจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉิน สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ 70% สามารถป้องกันความเสี่ยงได้ 80% 5 = การจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉิน สามารถป้องกันความเสี่ยงต่ำกว่า 70%	1	1	VL	1.มีการศึกษา วิเคราะห์และประมวลผลข้อมูลเงินฝาก ค่าหุ้นและพฤติกรรมการฝาก-ถอน และการถือหุ้น-ถอนหุ้น และนำไปใช้ในการบริหารจัดการสภาพคล่อง 2.มีแผนการจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือวิกฤต	ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี ฝ่ายการเงิน ฝ่ายบัญชี คกก.อำนวยการ	-รายงานผลการศึกษา -แผนในการจัดการสภาพคล่องในสถานการณ์ฉุกเฉินหรือวิกฤต

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ระดับความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
			(ผลกระทบให้รวมถึงกรณีมีการจัดทำแผนฉุกเฉินหรือไม่ได้จัดทำแผน)				มี 3 ลำดับ ได้แก่ (1) เงินเบิกเกินบัญชี (2) ตั๋วสัญญาใช้เงิน (3) เงินฝากออมทรัพย์-ของสหกรณ์อื่น		ได้แก่ รายการหลักทรัพย์ที่เปลี่ยนเป็นเงินสดได้ทันที -รายชื่อแหล่งเงินกู้ของสหกรณ์
4.2 เพื่อให้สหกรณ์มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเป็นไปตามกฎหมาย (สินทรัพย์สภาพคล่องปราศจากภาระผูกพันและดำรงไว้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 และไม่เกินร้อยละ 20 ของเงินรับฝาก ตามกฎกระทรวง พ.ศ. 2550)	4.2.1 การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องไม่เป็นไปตามกฎหมาย	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น 2 = เกิดขึ้น 1 เดือนต่อปี 3 = เกิดขึ้น 2 เดือนต่อปี 4 = เกิดขึ้น 3 เดือนต่อปี 5 = เกิดขึ้นเกินกว่า 3 เดือน	(ผลกระทบเชิงปริมาณ) 1 = มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 3 ของเงินรับฝาก 2 = มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องระหว่างร้อยละ 2.34 - 2.99 3 = มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องระหว่างร้อยละ 1.67 - 2.33 4 = มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องระหว่างร้อยละ 1.00 - 1.66 5 = มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องต่ำกว่ากฎหมายกำหนด (ต่ำกว่าร้อยละ 1)	1	1	VL	มีการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่กฎหมายกำหนด	ฝ่ายบัญชี	-รายงานการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องประจำวันและประจำเดือน
	4.2.2 ไม่ได้จัดทำรายงานการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเสนอนายทะเบียนสหกรณ์	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น 2 = เกิดขึ้น 1 เดือนต่อปี 3 = เกิดขึ้น 2 เดือนต่อปี 4 = เกิดขึ้น 3 เดือนต่อปี 5 = เกิดขึ้นเกินกว่า 3 เดือน	(ผลกระทบเชิงคุณภาพ) 1 = ไม่มีผลกระทบใด (ทำถูกกฎหมาย) 2 = ได้รับหนังสือแจ้งขัดสังเกตจากผู้ตรวจสอบกิจการหรือผู้สอบบัญชี 1 ครั้งต่อปี 3 = ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนสหกรณ์ 1 ครั้งต่อปี 4 = ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนสหกรณ์ 2 ครั้งต่อปี 5 = ได้รับหนังสือแจ้งจากนายทะเบียนสหกรณ์ เกิน 3 ครั้งต่อปี	1	1	VL	ต้องติดตามการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเสนอนายทะเบียนสหกรณ์	ฝ่ายบัญชี	-รายงานการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องนำส่งนายทะเบียนสหกรณ์(ทุกเดือน) -รายงานการประชุมคนก.อำนวยการคกก.ดำเนินการ

สรุป VL ต่ำมาก = 5

หมายเหตุ : การประเมินความรุนแรงของแต่ละสหกรกณ์อาจมีความแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับเกณฑ์การประเมินความรุนแรงที่สหกรณ์กำหนด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด

การประเมินระดับความเสี่ยง

ด้านปฏิบัติการ

5. ความเสี่ยงด้านปฏิบัติการ หมายถึง ความเสี่ยงที่จะเกิดความเสียหายอันเนื่องมาจากการขาดการกำกับดูแลกิจการที่ดีหรือขาดธรรมาภิบาลในสหกรณ์ และการขาดการควบคุมที่ดีโดยอาจเกี่ยวข้องกับกระบวนการปฏิบัติงานภายในคน ระบบงาน หรือ เหตุการณ์ภายนอก และส่งผลกระทบต่อรายได้

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
5.1 เพื่อให้สหกรณ์มีการกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลอย่างถูกต้องครบถ้วน ตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง (หมวด 4)	5.1.1 การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาลของสหกรณ์ไม่ถูกต้องไม่ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น (ปฏิบัติตามทุกประการ) 2 = ปฏิบัติไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน 1 ครั้ง 3 = ปฏิบัติไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน 2 ครั้ง 4 = ปฏิบัติไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วน 3 ครั้ง 5 = ปฏิบัติไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนเกิน 3 ครั้ง	1 = ไม่มีการทักท้วงจากรองนายทะเบียนสหกรณ์ 2 = มีสมาชิกร้องเรียนด้านธรรมาภิบาลต่อหน่วยงานกำกับดูแลและที่เกี่ยวข้อง 3 = ผู้สอบบัญชี/ผู้ตรวจสอบกิจการแจ้งข้อสังเกตต่อสหกรณ์ 4 = ได้รับการร้องเรียน/ทักท้วงจากที่ประชุมใหญ่ 5 = นายทะเบียนสหกรณ์แจ้งข้อสังเกต หรือสั่งให้สหกรณ์แก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วนตามกฎหมาย	1	1	VL	1.กำหนดธรรมาภิบาล 2.ติดตามข้อกำหนดด้านธรรมาภิบาลและการปฏิบัติให้ถูกต้อง	คณะกรรมการดำเนินการ	-กำหนดธรรมาภิบาล -ทบทวนตรวจทานการปฏิบัติตามข้อกำหนด -รายงานผลปฏิบัติธรรมาภิบาลอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง (ไม่มีข้อร้องเรียน)
	5.1.2 การจัดโครงสร้างสหกรณ์ อำนาจหน้าที่ และคู่มือ หรือ ขั้นตอนการปฏิบัติงานไม่มีความชัดเจน	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น (ชัดเจน/เหมาะสม) 2 = กำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ชัดเจนและมีการทบทวนให้เหมาะสม 3 = กำหนดโครงสร้างและอำนาจหน้าที่ชัดเจนแต่ไม่ได้มีการทบทวนหรือทดแทนตามความเหมาะสม 4 = โครงสร้าง/อำนาจหน้าที่ไม่เหมาะสม ไม่ชัดเจน 5 = ไม่มีการปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ที่แบ่งแยกไว้ชัดเจน โดยเฉพาะหน้าที่ที่ไม่สามารถทำงานแทนกัน เช่น การเงินและบัญชี	1 = ไม่มีผลกระทบใด ๆ (ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่) 2 = มีผลกระทบบ้าง แต่สามารถแก้ไขปัญหาได้ 3 = เกิดความผิดพลาดในการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้อง 4 = ผู้สอบบัญชี /ผู้ตรวจสอบกิจการ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์แจ้งข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานที่ไม่ถูกต้อง/ผิดพลาด 5 = มีผลกระทบที่มีมูลค่าความเสียหายทางการเงิน	2	2	VL	1.มีการจัดทำโครงสร้างสหกรณ์ของฝ่ายจัดการ พร้อมระบุลักษณะงานและคุณลักษณะเฉพาะตำแหน่งและคู่มือการปฏิบัติงานในการเงิน 2.มีการพิจารณาทบทวนเป็นประจำทุกปี 3.มีคำสั่งมอบหมายงานชัดเจนและตัวชี้วัดประเมินผลการปฏิบัติงาน	ฝ่ายจัดการ	-โครงสร้างของฝ่ายจัดการฯ -คู่มือการปฏิบัติงาน -รายงานการประชุมพิจารณาทบทวน

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
	5.1.3 ไม่มีการควบคุมภายในอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น (มีการประเมินการควบคุมทุกด้าน ทุกปี) 2 = มีการประเมินการควบคุมภายในทุกด้าน ทุก 2 ปี 3 = มีการประเมินการควบคุมภายในทุกด้าน ทุก 3 ปี 4 = มีการประเมินการควบคุมภายในทุกปี แต่ไม่ครอบคลุมทุกด้าน 5 = ไม่มีการประเมินการควบคุมภายในของสหกรณ์	1 = ไม่มีผลกระทบใด ๆ (ปฏิบัติได้ตามระบบฯ) 2 = พบข้อผิดพลาดหรือจุดอ่อนจากการควบคุมภายในเล็กน้อยซึ่งสามารถแก้ไขได้ทันที 2 = พบข้อผิดพลาดหรือจุดอ่อนจากการควบคุมภายใน 3 = ผู้สอบบัญชี/ผู้ตรวจสอบกิจการ ทำหนังสือแจ้งข้อสังเกต/จุดอ่อนจากการควบคุมภายในของสหกรณ์ 4 = มีผลกระทบที่มีมูลค่าความเสียหายทางการเงินที่ต้องหาผู้รับผิดชอบ เช่น เงินสดขาดบัญชี 5 = มีข้อบกพร่องที่ต้องแก้ไขและกระทบต่อกำไรสุทธิของสหกรณ์	1	1	VL	1.มีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ-ควบคุมภายใน และ คณะอนุกรรมการ-บริหารความเสี่ยง	ประธานกรรมการ	-คำสั่งแต่งตั้ง -รายงานการประชุมคณะ-กรรมการดำเนินการ
							2.มีนโยบาย และแผนบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายใน	คนก.บริหารความเสี่ยงฯ และ คนก.ควบคุมภายใน	-นโยบาย และแผนบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน
							3.มีการติดตามประเมินผล และปรับปรุงแผนบริหารความเสี่ยง และการควบคุมภายใน	คนก. บริหารความเสี่ยงฯ	-รายงานผลการติดตามประเมินผล
	5.1.4 ป้องกันการทุจริตเพื่อไม่ให้เกิดความเสียหายส่งผลกระทบต่อสมาชิกและสหกรณ์	1 =เกิดความผิดพลาด 5 ปี ต่อครั้ง 2 = เกิดความผิดพลาด 2 - 4 ปี ต่อครั้ง 3 = เกิดความผิดพลาด 1 ปี ต่อครั้ง 4 = เกิดความผิดพลาด 1 ปี ไม่เกิน 11 ครั้ง 5 = เกิดความผิดพลาด 1 เดือนต่อครั้งหรือมากกว่า	1 = เกิดความเสียหายไม่เกิน 100,000 บาท 2 = เกิดความเสียหายไม่เกิน 200,000 บาท 3 = เกิดความเสียหายไม่เกิน 300,000 บาท 4 = เกิดความเสียหายไม่เกิน 500,000 บาท 5 = เกิดความเสียหายมากกว่า 500,000 บาท	1	1	VL	1.ให้มีการสอบทานการทำงาน 2.ให้มีมาตรการควบคุมและตรวจสอบระบบอย่างสม่ำเสมอ 3.ให้มีการบริหารทรัพยากรบุคคลอย่างเหมาะสม 4.ให้มีช่องทางการร้องเรียน 5.มีหลักประกันการทำงาน 6.สมาชิกตรวจสอบระบบออนไลน์	ฝ่ายจัดการ คนก. บริหารความเสี่ยงฯ คนก.ควบคุมภายใน	- รายงานเหตุการณ์ที่ผิดปกติ คณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง -กิจกรรมควบคุมภายใน คณะอนุกรรมการควบคุมภายใน
5.2 ความมั่นคงปลอดภัยของระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	5.2.1 ไม่มีการรักษาความปลอดภัยที่เพียงพอในการนำเทคโนโลยีสารสนเทศ (IT) มาใช้ในการปฏิบัติงาน	1 = ไม่มีโอกาสเกิดความผิดพลาด 2 = มีโอกาสเกิดความผิดพลาด 1 ครั้งต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดความผิดพลาด 2 ครั้งต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดความผิดพลาด 4 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดความผิดพลาดมากกว่า 4 ครั้งต่อปี	1 = มีการจัดทำนโยบาย/แนวทางการรักษาความประเมินผลการปลอดภัยด้าน IT เป็นลายลักษณ์อักษร ติดตามการปฏิบัติงานตามนโยบายและนำผลการติดตามมาปรับปรุงให้เหมาะสม เพียงพอ 2 = มีการจัดทำนโยบายฯ การรักษาความปลอดภัยด้าน IT ติดตามการประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย แต่ไม่ได้มีการปรับปรุง	1	1	VL	1. มีระบบในการเข้าถึงข้อมูลควบคุมรักษาความปลอดภัย 2. มีระเบียบการควบคุมภายในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ	ฝ่ายจัดการ คณะอนุกรรมการ-ควบคุมภายในประเมิน	-รายงานผลการประเมินต่อคณะอนุกรรมการควบคุมภายใน

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
			3 = มีการจัดทำนโยบายฯ ด้าน IT แต่ไม่มีการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย 4 = ไม่ได้จัดทำนโยบาย/แนวทางการรักษาความปลอดภัยด้าน IT เป็นลายลักษณ์อักษรแต่มีการตรวจสอบ เป็นระยะๆ 5 = ไม่มีการจัดทำนโยบาย/แนวทางการรักษาความปลอดภัยด้าน IT						
	5.2.2 ภัยคุกคามทางไซเบอร์	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 1 ครั้งต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 3 ครั้งต่อปี	1 = ข้อมูลไม่มีความเสียหาย (ไม่กระทบฐานข้อมูล) 2 = ข้อมูลเสียหายเล็กน้อยแก้ไขได้ (กู้ข้อมูลได้) 3 = ข้อมูลเสียหายส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูลบางส่วนแต่ยังแก้ไขได้ 4 = ข้อมูลเสียหายส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูลและแก้ไขไม่ได้ 5 = ข้อมูลเสียหายถาวรจำนวนมาก และแก้ไขไม่ได้	2	1	VL	1. มีระบบ Firewall และ Anti Virus 2. มีศูนย์เทคโนโลยีดิจิทัลดูแลป้องกัน	ผู้จัดการ หรือ ผู้ได้รับมอบหมาย	-กำหนดให้มีการทดสอบระบบปีละ 2 ครั้ง - รายงานผลการตรวจเป็นรายไตรมาส
	5.2.3 การลักลอบเข้าห้อง Server และทำให้ระบบข้อมูลผิดพลาดเสียหาย	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 1 ครั้งต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 2 ครั้งต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 3 ครั้งต่อปี	1 = ข้อมูลไม่มีความเสียหาย (ไม่กระทบฐานข้อมูล) 2 = ข้อมูลเสียหายเล็กน้อยแก้ไขได้ (กู้ข้อมูลได้) 3 = ข้อมูลเสียหายส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูลบางส่วนแต่ยังแก้ไขได้ 4 = ข้อมูลเสียหายส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูลและแก้ไขไม่ได้ 5 = ข้อมูลเสียหายถาวรจำนวนมาก และแก้ไขไม่ได้	1	1	VL	1.กำหนดสิทธิ สำหรับผู้มีอำนาจในการเข้าไปยังห้อง Server และเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบดูแลห้อง Server 2.กำหนดระยะเวลาทุก 3 เดือน ที่ต้องเปลี่ยนรหัส 3.ระบบ NAS (Network-Attached Storage) เชื่อมโยงสำรองข้อมูลอัตโนมัติโดยตรง หมายเหตุ : เครื่อง Server ฝากไว้ที่ห้อง Server ศูนย์เทคโนโลยีและดิจิทัล	ผู้จัดการ	-มีระบบบันทึกข้อมูลการเข้าออกของ Server -มีการบันทึกการเข้าออก Server -รายงานการเปลี่ยนแปลงรหัสใหม่

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
	5.2.4 การขัดข้อง และหยุดชะงักของการทำงานที่เกิดจากเหตุการณ์ความเสียหายในรูปแบบต่าง ๆ เช่น เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบสื่อสาร การก่อวินาศภัยและภัยพิบัติต่างๆ **ไฟไหม้ หรือ ไฟดับ** หรือแม้แต่การนัดหยุดงาน	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย 2 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 3 ครั้งต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 6 ครั้งต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้นไม่เกิน 9 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นมากกว่า 12 ครั้งต่อปี	1= เกิดความเสียหายต่อระบบอุปกรณ์ เกิดเหตุร้าย/ระบบใช้งานไม่ได้ เป็นระยะเวลาไม่เกิน 1 ชั่วโมง 2= เกิดความเสียหายต่อระบบอุปกรณ์ เกิดเหตุร้าย/ระบบใช้งานไม่ได้ เป็นระยะเวลาไม่เกิน 3 ชั่วโมง 3= เกิดความเสียหายต่อระบบอุปกรณ์ เกิดเหตุร้าย/ระบบใช้งานไม่ได้ เป็นระยะเวลาไม่เกิน 6 ชั่วโมง 4= เกิดความเสียหายต่อระบบอุปกรณ์ เกิดเหตุร้าย/ระบบใช้งานไม่ได้ เป็นระยะเวลาไม่เกิน 8 ชั่วโมง 5= เกิดความเสียหายต่อระบบอุปกรณ์ เกิดเหตุร้าย/ระบบใช้งานไม่ได้ เป็นระยะเวลามากกว่า 8 ชั่วโมง	3	3	M	1.จัดทำแผนรองรับเหตุฉุกเฉิน	ผู้จัดการ และผู้ได้รับมอบหมาย	-ซักซ้อมการดำเนินการโดยกำหนดสถานการณ์จำลองที่อาจเกิดขึ้นอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
							2.จัดทำแผนสำรองระบบงาน และข้อมูล (Back-up Plan)		-สำรองข้อมูลทุกวัน -เก็บข้อมูลที่สำรองไว้ที่ปลอดภัยมากกว่า 1 ชุด -รายงานการสำรวจสภาพ
							3.ใช้เครื่องมือและเทคโนโลยีที่เหมาะสม ทันสมัย และ มีประสิทธิภาพ		ความพร้อมใช้ และทันสมัยของอุปกรณ์และระบบงาน
							4.ติดตามโปรแกรมเมอร์ให้ดำเนินการอย่างเร็วที่สุด		
5.3 เพื่อให้สหกรณ์มีการรายงานธุรกรรมตามที่สำนักงานป้องกันและและปราบปรามการฟอกเงินกำหนดอย่างครบถ้วน	5.3.1 ไม่มีรายงานธุรกรรมต่อ ปปง. กรณีที่ต้องรายงานตามกฎหมาย ปปง.	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้นเลย (รายงานทุกครั้งเมื่อมีเหตุการณ์) 5 = มีโอกาสเกิดขึ้น 1 ครั้งต่อปี	1 = มีการรายงานทุกครั้งและไม่มีข้อท้วงติงจาก ปปง. 2 = ปปง. ให้ข้อสังเกตแต่ไม่มีผลกระทบทางกฎหมาย 3 = ผู้สอบบัญชี/ผู้ตรวจสอบกิจการ/ สกจ. ให้ข้อสังเกตให้แก้ไข 4 = สหกรณ์ถูกดำเนินคดีตามกฎหมาย ปปง. 5 = สหกรณ์ต้องชดใช้ตามกฎหมาย	1	1	VL	1.จัดทำนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและปราบปรามการสนับสนุนการฟอกเงินและปราบปรามการฟอกเงินและ 2.จัดทำแนวปฏิบัติด้านการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินและทางการเงินแก่การก่อการร้ายและการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง	เจ้าหน้าที่การเงินและ ผู้จัดการ	-นโยบายที่เกี่ยวกับ ปปง.

วัตถุประสงค์	ปัจจัยเสี่ยง	ประเมินความเสี่ยง		โอกาส	ผลกระทบ	ความเสี่ยง	แนวทางการจัดการความเสี่ยง	ผู้รับผิดชอบ	การติดตามการประเมินผล
		ลำดับโอกาส	ลำดับผลกระทบ						
							3.ตรวจสอบการยืนยันตัวตนบุคคลของลูกค้า KYC 4.จัดทำรายงานการตรวจสอบและรายงานธุรกรรม ปปง. เสนอคณะกรรมการ-อำนวยการทราบ		-รายงานการตรวจสอบยืนยันตัวบุคคล KYC - รายงานการตรวจสอบและ รายงานธุรกรรม ปปง. -มีระบบ AERS (AMLO Electronic Reporting System) ส่งข้อมูลออนไลน์
	5.3.2 เจ้าหน้าที่ขาด ความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับกฎหมาย ปปง.	1 = บุคคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจระดับ 100% 2 = บุคคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจระดับ 80% 3 = บุคคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจระดับ 60% 4 = บุคคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจระดับ 40% 5 = บุคคลากรที่เกี่ยวข้องมีความรู้ความเข้าใจน้อยกว่าระดับ 40%	1 = การปฏิบัติตามที่กฎหมาย ปปง. กำหนด 100% 2= การปฏิบัติตามที่กฎหมาย ปปง. กำหนด 80% 3 = การปฏิบัติตามที่กฎหมาย ปปง. กำหนด 60% 4 = การปฏิบัติตามที่กฎหมาย ปปง. กำหนด 40% 5 = การปฏิบัติตามที่กฎหมาย ปปง. กำหนดน้อยกว่า 40%	2	1	VL	ส่งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องไปอบรมเกี่ยวกับกฎหมายและวิธีปฏิบัติของ ปปง.	ผู้จัดการ ผู้ที่รับผิดชอบที่ได้รับการแต่งตั้ง	สรุปรายชื่อเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องได้รับการอบรม
5.4 เพื่อให้สหกรณ์มีการปฏิบัติตาม พรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	5.4.1 ไม่มีการปฏิบัติตาม พรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	1 = ไม่มีโอกาสเกิดขึ้น 2 = มีโอกาสเกิดขึ้น 1 ครั้งต่อปี 3 = มีโอกาสเกิดขึ้น 2 ครั้งต่อปี 4 = มีโอกาสเกิดขึ้น 3 ครั้งต่อปี 5 = มีโอกาสเกิดขึ้นเกิน 3 ครั้งต่อปี	1 = ไม่มีผลกระทบใด ๆ ต่อสหกรณ์ 2= สหกรณ์ถูกร้องเรียนจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบไม่เกิน 1 ราย 3 = สหกรณ์ถูกร้องเรียนจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบไม่เกิน 5 ราย 4 = สหกรณ์ถูกร้องเรียนจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบไม่เกิน 10 ราย 5 = สหกรณ์ถูกร้องเรียนจากบุคคลที่ได้รับผลกระทบเกิน 10 ราย	1	1	VL	1.สร้างความตระหนักรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่ทุกคนที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลส่วนบุคคล 2.ประกาศข้อมูล ตาม พรบ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล	ผู้จัดการ คณะกรรมการคุ้มครองส่วนบุคคล	-นโยบาย และ แนวทางปฏิบัติตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562

สรุป VL (ต่ำมาก) = 10 M (ปานกลาง) = 1

หมายเหตุ : การประเมินความรุนแรงของแต่ละสหกรณ์อาจมีความแตกต่างกันบ้างขึ้นอยู่กับเกณฑ์การประเมินความรุนแรงที่สหกรณ์กำหนด

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด
222 ต.ไทยบุรี อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช 80160 โทร. 075-476340-10

แบบรายงานอุบัติการณ์ความเสี่ยง/เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

รายละเอียด ความเสี่ยง/เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

1.วันที่พบ..... .เวลา .....

2.วันที่รายงาน..... เวลา .....

2.สถานที่พบเหตุการณ์ ..... ( ) ไม่ต้องการระบุ

3.ผู้พบเหตุการณ์ ..... ( ) ไม่ต้องการระบุ

4.ผู้รายงาน .....

5.รหัสตามบัญชีความเสี่ยง ..... ( ) ไม่ต้องการระบุ ( ) ไม่ทราบ

6.สรุปปัญหา / เหตุการณ์โดยย่อ

.....

.....

.....

7.การแก้ไขในขณะรายงาน ( ) ไม่มี ( ) แก้ไข

ดังนี้ .....

.....

8.การรายงานผู้บังคับบัญชา / ผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เพื่อการแก้ไข

☐ ก.รายงานต่อ ผู้จัดการ รองผู้จัดการ ประธานกรรมการ กรรมการ

ผู้รับรายงานลงนามรับทราบ .....วันที่.....เวลา.....

ผู้รับรายงานลงนามรับทราบ .....วันที่.....เวลา.....

ผู้รับรายงานลงนามรับทราบ .....วันที่.....เวลา.....

☐ ผู้รับรายงานลงนามรับทราบ .....วันที่.....เวลา

.....

☐ ข. ไม่ได้รายงาน เนื่องจาก..... ไม่ต้องการระบุเหตุผล

9.การประเมินผลกระทบ ระดับผลกระทบ (ถ้าสามารถประเมินได้)

☐ 1 เหตุเกือบพลาด ตรวจพบก่อน มีผลกระทบ **ต่ำมาก**.....

☐ 2 เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ มีผลกระทบ **ต่ำ**.....

☐ 3 เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ แต่มีผลกระทบ **ปากกลาง**.....

☐ 4 เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ แต่มีผลกระทบ **สูง** .....

☐ 5 เกิดเหตุการณ์ไม่พึงประสงค์ แต่มีผลกระทบ **สูงมาก**.. .....

10.ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เพื่อการแก้ไข / ป้องกัน .....

สรุปความเห็นของคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง (บันทึกโดย.....วันที่/ เวลา.....)

☐ มีการแก้ไขเหมาะสมแล้ว ให้รวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำสถิติ

☐ ส่งเรื่องให้ ฝ่ายคณะกรรมการ ..... เพื่อ การวางแผนแนวทางแก้ไข / ป้องกัน เชิงระบบ

☐ อื่น ๆ.....

แบบบันทึกกิจกรรมทบทวนคุณภาพ

สหกรณ์ออมทรัพย์มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ จำกัด
222 ต.ไทยบุรี อ.ท่าศาลา จ.นครศรีธรรมราช 80160 โทร. 075-476340-10

แบบรายงานความเสี่ยง/เหตุการณ์ไม่พึงประสงค์

วันที่/เวลาที่ทบทวน ..... ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ..... ประเด็นปัญหาที่พบ .... ระดับผลกระทบ (ถ้ามี) □□..... ( ) เกิดครั้งแรก ( ) เกิดซ้ำ เคยเกิดเมื่อ.....	ผู้ร่วมทบทวน (ชื่อบุคคล/ฝ่าย/ชุด คณะกรรมการ) ....

1.สรุปเรื่อง / เหตุการณ์

.....
.....
.....
.....
.....

2.ประเด็นที่เป็นสาเหตุสำคัญ

.....
.....
.....
.....

3.การปรับเปลี่ยนระบบหรือวิธีการทำงาน

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4.สรุปผลลัพธ์หลังการปรับปรุง (ติดตาม 3 เดือนหลังการทบทวน/ โปรดระบุวันที่ .....)

.....
.....
.....

ผู้จัดทำคู่มือบริหารความเสี่ยง

รายชื่อคณะอนุกรรมการบริหารความเสี่ยง

1. นางจุฑารัตน์ ธานีรัตน์ ตำแหน่ง ประธานอนุกรรมการ
2. ผศ.ดร.พิมาน ธีระรัตนสุนทร ตำแหน่ง รองประธานอนุกรรมการ
3. ผศ.ดร.วันชาติ ปรีชาติวงศ์ ตำแหน่ง อนุกรรมการ
4. นายสมเกียรติ เพชรวรพันธ์ ตำแหน่ง อนุกรรมการ
5. นางอุมาภรณ์ จุลเลศ ตำแหน่ง เลขานุการ

เจ้าหน้าที่สหกรณ์

1. นางดวงพร ศรีแก้วณวรรณ์ ตำแหน่ง ผู้จัดการ
2. นางกอบสุข ยิ่งยงค์ ตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้จัดการ
3. นายพงศกร ณ วาโย ตำแหน่ง เจ้าหน้าที่บัญชี